

Rapport om solvens og finansiel situation (SFCR) 2020

Pensionskassen for Farmakonomer

Indholdsfortegnelse

Resumé	side 2
A. Virksomhed og resultater	side 5
A.1 Virksomhed	
A.2 Resultat af forsikringsvirksomhed	
A.3 Resultat af investeringsvirksomhed	
A.4 Resultat af anden virksomhed	
A.5 Øvrig information	
B. Ledelsessystem	side 11
B.1 Generel information om ledelsessystemet	
B.2 Egnethed og hæderlighed	
B.3 Risikostyring, herunder egen risikovurdering	
B.4 Interne kontrolsystem	
B.5 Intern audit funktion	
B.6 Aktuarfunktion	
B.7 Outsourcing	
B.8 Øvrige information	
C. Risikoprofil	side 29
C.1 Forsikringsrisiko	
C.2 Markeds- og modpartsrisiko, herunder kreditrisiko	
C.3 Kreditrisiko	
C.4 Likviditetsrisiko	
C.5 Operationel risiko	
C.6 Øvrige væsentlige risici	
C.7 Øvrig information	
D. Værdiansættelsesprincipper til solvens formål	side 39
D.1 Værdiansættelse af aktiver	
D.2 Værdiansættelse af hensættelser	
D.3 Øvrige passiver	
D.4 Alternative metoder til værdiansættelse	
D.5 Øvrig information	
E. Kapitalforvaltning	side 43
E.1 Kapitalgrundlag	
E.2 Solvenskapitalkrav (SCR) og minimumskapitalkrav (MCR)	
E.3 Løbetidsbaseret aktierisikostød i SCR-beregning	
E.4 Forskel mellem standardmodel og intern model	
E.5 Non-compliance with the MCR and/or the SCR	
E.6 Øvrig information	
Bilag I – QRT Skemaer	side 45
Bilag II – Følsomhedsberegninger 31.12.20, jf. FIL §126g	side 52

Resumé

A. Virksomhed og resultater – resumé

Pensionskassen er ejet af sine medlemmer.

Pensionskassen driver pensionskassevirksomhed i Danmark. En kollektiv og solidarisk arbejdsmarkedspensionsordning, hvor det primære produkt er et gennemsnitsrenteprodukt med tilhørende forsikringer.

Pensionskassen administreres af PKA A/S.

Resultatet i forsikringsvirksomheden er tilfredsstillende.

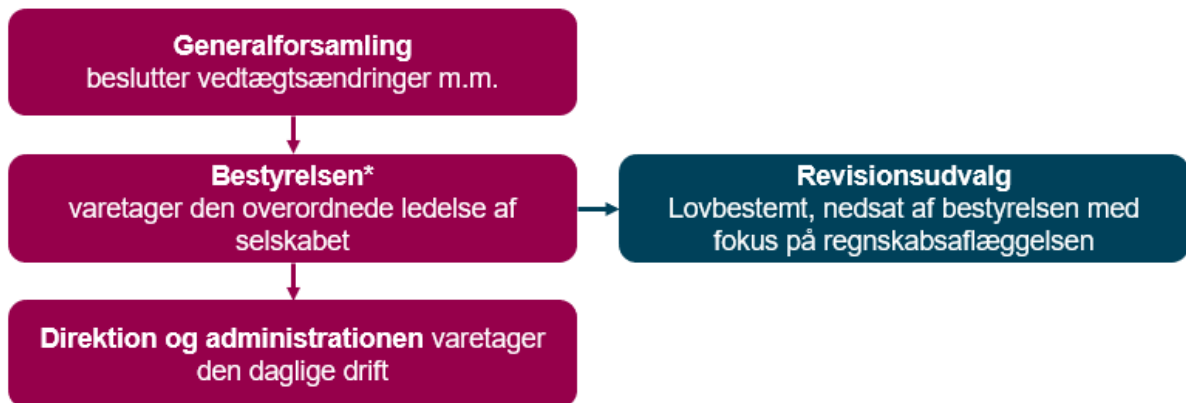
Covid-19 var den altoverskyggende økonomiske begivenhed i 2020, som fik og har store negative konsekvenser for den globale vækst og beskæftigelse. De finansielle markeder har til tider og særligt i slutningen af marts 2020 været påvirket negativt. Covid-19 har ikke haft væsentlig betydning for selve pensionskassens operationelle drift.

Trods Covid-19 påvirkningerne endte årets investeringsresultat positivt. Det samlede afkast før skat udgør +327 mio. kr. svarende til +3,0%.

B. Ledelsessystem – resumé

Medlemmerne er med til at udvikle pensionskassen. Alle medlemmer kan deltage på generalforsamlingen. Medlemmerne inddrages løbende i pensionskassens udvikling. På generalforsamlingen beslutter de medlemmerne delegerede ændringer til pensionskassens vedtægter og kan sætte emner på dagsordenen.

Figur 1 – pensionskassens ledelse

*) I pensionskassen vælges de 3 medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer ved urafstemning – medmindre der er fredsvalg.

Pensionskassen har indrettet ledelsessystemet, så det er passende i forhold til de risici, som pensionskassen er eksponeret mod.

Pensionskassen har etableret og placeret ansvaret hos nøglepersoner for de 4 nøglefunktioner, som reglerne i Solvens II kræver.

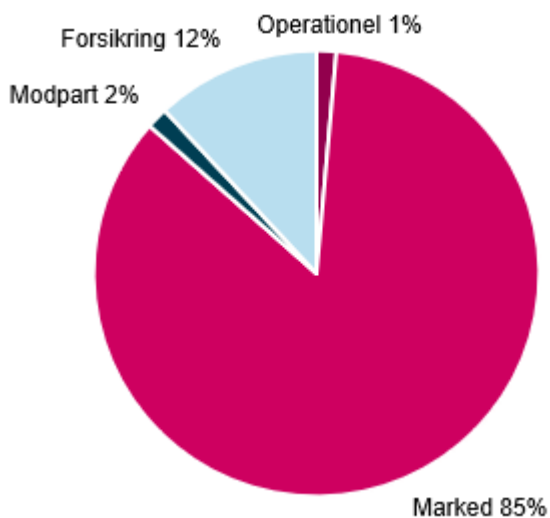
- Risikostyringsfunktion
- Compliance funktion
- Aktuar funktion
- Intern audit funktion

Outsourcing er meget anvendt og godt forankret i pensionskassen med et effektivt aftalegrundlag og passende krav til rapportering fra serviceleverandørerne. Pensionskassen har foretaget fuldstændig outsourcing til PKA A/S, der igen har foretaget outsourcing til bl.a. Forca A/S.

C. Risikoprofil – resumé

Pensionskassens væsentligste risiko er markedsrisiko. Det er i første omgang risikoen for at lide store tab på sine investeringer. Men det er også risikoen for ikke at kunne generere et højt nok og sikkert afkast på langt sigt, som vil gøre pensionskassen i stand til at opfylde ambitionen om at levere robuste pensioner til medlemmerne.

Figur 2 – risikoprofil pr. 31. december 2020

D. Værdiansættelsesprincipper til solvens formål – resumé

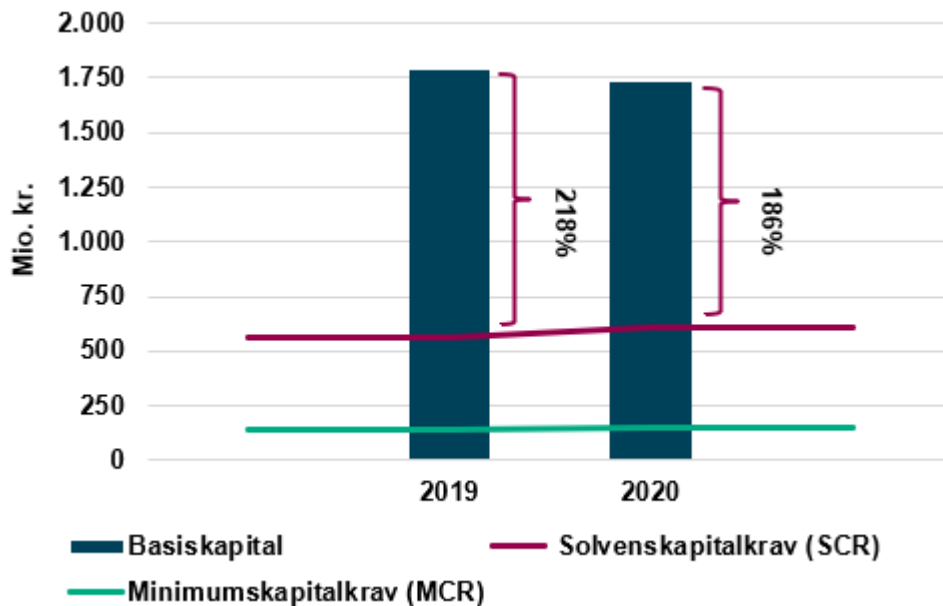
Pensionskassen værdiansætter sine aktiver og sine hensættelser til markedsværdi.

Værdiansættelsen til solvens formål er den samme som til årsrapporten.

E. Kapitalforvaltning – resumé

Pensionskassen er meget solid. Pensionskassen kan dække solvenskapitalkravet (SCR) ca. 3 gange svarende til en overdækning på 186%. Overdækningen i forhold til minimumskapitalkravet (MCR) er på 1043%.

Figur 3 – Kapital, SCR og MCR pr. 31. december 2020

Pensionskassens kapital består af egenkapital og anden overskudskapital (særlige bonushensættelser). Solvens II-reglerne inddeler kapital i tre klasser, og der stilles krav om andel af kapital med højeste kvalitet. Begge pensionskassens kapitalelementer indgår i klassen af højeste kvalitet.

A. Virksomhed og resultater

A.1 Virksomhed

Navn: Pensionskassen for Farmakonomer

CVR-nummer: 10 49 68 37

Tilsynsmyndighed:

Finanstilsynet

Århusgade 110, DK-2100 København Ø

Telefon: +45 33 55 82 82

Ekstern revision:

PricewaterhouseCoopers, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Strandvejen 44, DK-2900 Hellerup

Telefon: +45 39 45 39 45

Pensionskassen driver pensionskassevirksomhed i Danmark. En kollektiv og solidarisk arbejdsmarkedspensionsordning med et betinget garanteret gennemsnitsrenteprodukt og tilhørende forsikringer.

Alle medlemmer har en samlet pensionspakke, der indeholder livrente, invaliderente inkl. bidragsfritagelse og børnepension. Summerne ved død, invaliditet og kritisk sygdom købes i et eksternt forsikringsselskab og finansieres af medlemmernes bonus.

Pensionskassen er ejet af sine medlemmer.

Som medlemmer af pensionskassen optages farmakonomer. Herudover kan andre personalegrupper optages efter beslutning i bestyrelsen.

Medlemmerne har mulighed for at tegne supplerende opsparing i pensionskassen.

Pensionskassen har organiseret sin virksomhed med investeringsaktiviteter i tilknyttede virksomheder. Det er imidlertid den samlede pensionskassekoncerns resultater, der har betydning for medlemmets pension. Hovedtallene i denne rapport er derfor præsenteret på koncernbasis, medmindre andet fremgår specifikt.

I pensionskassen er alene ansat direktionen, den ansvarshavende aktuar samt nøglepersonerne i henhold til kravene fra Solvens-II reglerne. Det skal ses på baggrund af, at pensionskassen i høj grad anvender outsourcing. Direktionen, den ansvarshavende aktuar og Solvens-II nøglepersonerne er ikke aflønnet af pensionskassen.

Pensionskassen og de tilknyttede virksomheder administreres af PKA A/S. PKA A/S har videreoutsourcet en del af sine administrative opgaver bl.a. til Forca A/S.

Pensionskassens tilknyttede (100 % ejede) virksomheder pr. 31. december 2020:

- Farmakonomernes Ejendomsaktieselskab
- FarmaPension A/S

A.2 Resultat af forsikringsvirksomhed

Året 2020 var præget af følgende væsentlige forhold af aktuariemæssig karakter:

- Pensionskassens afkast i 2020 blev 3,0 % før PAL.
- Der blev tildelt en kontorente p.a. på 3 % efter PAL svarende til 3,54 % før PAL til den betingede garanterede bestand og 2 % efter pal svarende til 2,36% før pal til den ubetingede garanterede bestand i 2020. Ved udgangen af 2020 udgjorde skyldig bonus 30,1 mio. kr. svarende til 0,33 % af medlemmernes depoter.
- Den 01. januar 2020 blev grundlagsrenten for de betingede garantier sænket til -0,75%.
- Den gennemsnitlige grundlagsrente var ved udgangen af 2020 på -0,57% mod 0,16% ved udgangen af 2019. Ændringen skyldes primært sænkningen af grundlagsrenten pr. 01. januar 2020.
- Årets risikoresultatet blev 2,2 mio. kr. efter bonustilskrivning. Risikoresultatet er negativt for invaliditet og positivt for dødelighed.
- Årets omkostningsresultat blev -0,1 mio. kr. efter bonustilskrivning.
- Bonusevnen bestående af individuelt bonuspotentiale og kollektivt bonuspotentiale voksede i 2020 med 17,1 mio. kr. Det svarer til 0,7 %.
- I 2019 var der et forbrug af individuelt bonuspotentiale på 34,5 mio. kr. hvoraf 0,7 mio. kr. vedrørte de betingede garantier og 34,4 mio.kr. vedrørte de ubetingede garantier. Ultimo 2020 var der ikke længere et forbrug for de ubetingede garantier, mens forbruget var vokset til 94,5 mio. kr. for de betingede garantier på grund af årets faldende diskonteringsrenter.
- Pensionskassen anvender EIOPAS volatilitetsjusterede diskonteringsrentekurve til brug for opgørelse af hensættelserne. Renterne på rentekurven lå væsentligt lavere ultimo 2020 i forhold til primo året. Isoleret set har dette øget pensionskassens hensættelser.
- I 2020 steg basiskapitalens udlæg fra 1,2 mio. kr. til 51,4 mio. kr.
- Med virkning fra 31. december 2020 har pensionskassen opdateret de anvendte dødelighedsforudsætninger. Disse forudsætninger er baseret på en analyse af den aktuelle dødelighed i pensionskassen. Derudover er Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer indarbejdet i opgørelsen af hensættelserne. Ændringen af dødelighedsforudsætningerne har isoleret set forøget hensættelserne.
- Den anvendte invalideintensitet er blevet forøget på baggrund af risikoresultatet ved invaliditet de seneste fem år. Isoleret set har dette forøget hensættelserne.
- Omkostningerne, der indgår ved beregning af hensættelser til markedsværdi, er forøget. Isoleret set har dette forøget hensættelserne en smule.
- På baggrund af udviklingen i antallet af udtrædelser samt overførsler i medlemsbestanden og antallet af hvilende medlemskaber er de anvendte genkøbs- og fripolice sandsynligheder opdateret med virkning fra 31. december 2020. Ændringen af disse forudsætninger har isoleret set forøget hensættelserne en smule.

Bruttomedlemsbidrag

Årets medlemsbidrag før AMB er på 202,4 mio. kr.:

Bruttomedlemsbidrag	2020	2019
Tegnet i ansættelsesforhold	190,5	199,5
Privattegnede	3,8	2,9
Bruttomedlemsbidrag i alt	194,3	202,4

Udbetalte ydelser

Årets totale udbetalte ydelser er på 527 mio. kr. og er fordelt således:

Udbetalte ydelser	2020	2019
Summer ved død	0,0	0,2
Summer ved udløb	13,7	18,8
Pensions- og renteydelser	475,5	455,2
Tilbagekøb/udtrædelsesgodtgørelser	28,6	15,2
Forsikringspræmier/medlemsbidrag	9,2	7,8
Udbetalte ydelser i alt	527,0	497,1

Årets resultat

Årets resultat er på -44,6 mio. kr. og er fremkommet således:

Årets resultat	2020	2019
Renteresultat	1,7	769,9
Risikoresultat	2,2	-39,3
Omkostningsresultat	-0,1	0,2
Forrentning af særlige bonushensættelser	-0,9	-47,5
Ændring i værdiregulering	-49,5	-51,7
Ændring i forbrug af individuelt bonuspotentiale	59,4	-476,5
Betalinger fra egenkapitalen	-57,4	-60,5
Årets resultat	-44,6	94,6

Årets resultat er egenkapitalens andel af årets realiserede resultat.

Det realiserede resultat

Det realiserede resultat er summen af årets renteresultat før PAL og før tildeling af bonus samt risiko- og omkostningsresultat før bonus. Hertil tillægges faldet i værdireguleringen. Det realiserede resultat udgør 317,2 mio. kr.

Det realiserede resultat skal fordeles efter pensionskassens anmeldte fordelingsregler til medlemmerne, herunder særlige bonushensættelser, og egenkapitalen. Fordelingen er vist i nedenstående skema:

Anvendelse af det realiserede resultat	2020	2019
Henlæggelse til egenkapital efter PAL	8,5	169,9
Henlæggelse til særlige bonushensættelser efter PAL	3,0	55,7
Tilskrivning af bonus efter PAL	365,2	545,0
Ændring i forbrug af individuelt bonuspotentiale	-59,4	476,5
Henlæggelse til kollektivt bonuspotentiale efter PAL	0,0	0,0
Anvendelse af det realiserede resultat	317,2	1.247,1

Hensættelser til pensionsforpligtelser

Pensionshensættelserne er opgjort til markedsværdi med udgangspunkt i det anmeldte tekniske grundlag. Til sammenligning er hensættelserne vist for 31.12.2019.

Hensættelser til pensionsforpligtelser	2020	2019
Garanterede ydelser	6.724,10	6.736,30
Individuelt bonuspotentiale	2.384,60	2.367,50
Risikomargen	125,6	134,3
Kollektivt bonuspotentiale	0	0
Livsforsikringshensættelser	9.234,4	9.238,1
Heraf retrospektiv reserve	9.009,40	9.003,30

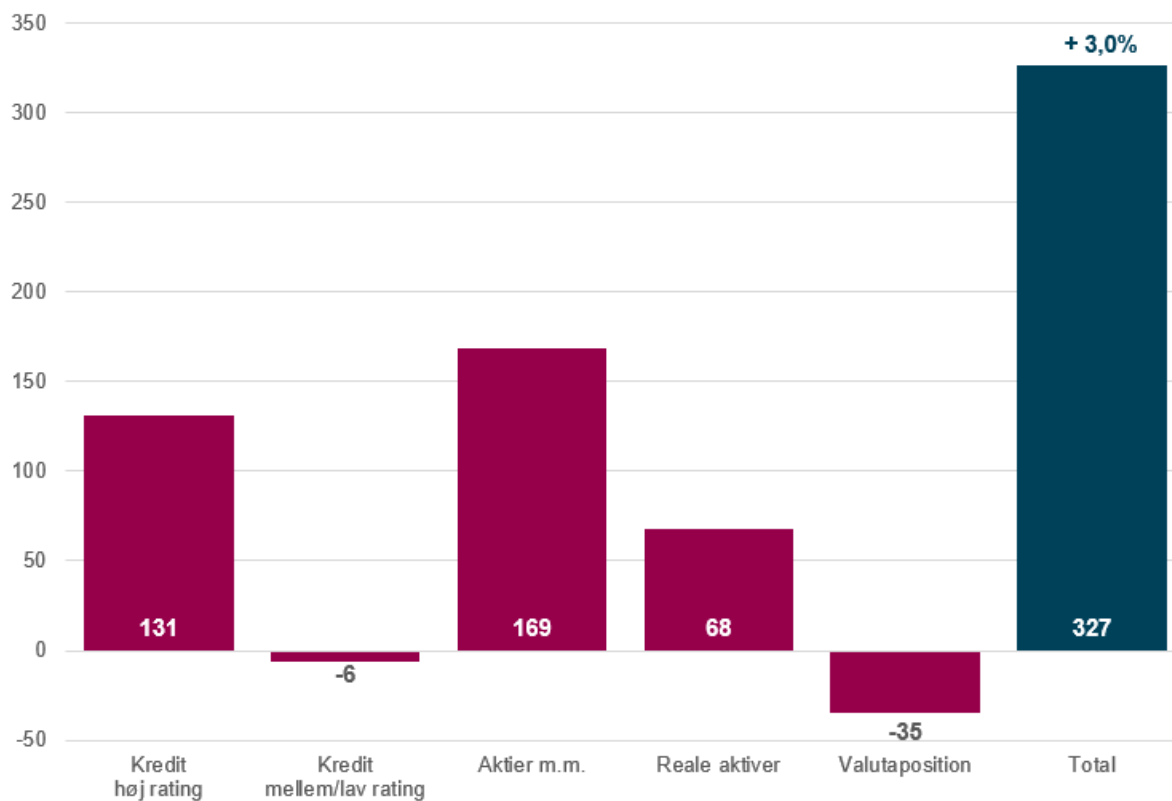
Værdireguleringen udgøres af forskellen mellem medlemmernes depoter på den ene side og livsforsikringshensættelserne minus det kollektive bonuspotentiale på den anden og udgør i 2020 319,4 mio. kr.

A.3 Resultat af investeringsvirksomhed

Udviklingen på de finansielle markeder var positiv i 2020. Særligt aktier har bidraget positivt til årets afkast.

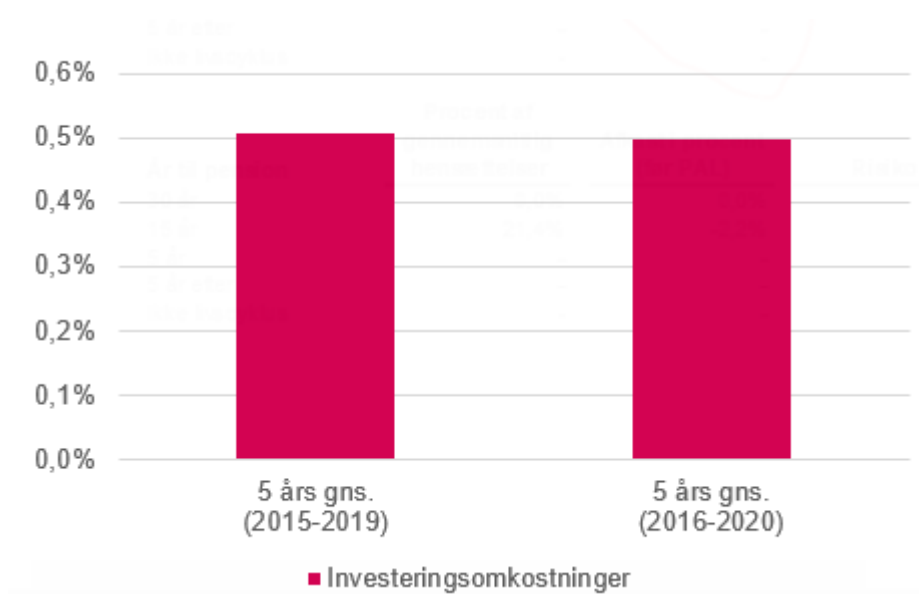
Det samlede investeringsafkast efter omkostninger udgjorde +3,0% eller +327 mio. kr. i 2020.

Figur 4 – investeringsafkast efter omkostninger 2020 (i mio. kr.)

Figur 5 nedenfor viser gennemsnitlige investeringsomkostninger over 5 år opdelt i faste omkostninger samt præstationsbetaling.

Figur 5 – investeringsomkostninger

Pensionskassen har i begrænset omfang investeret i securitisering.

Der er investeret i "Credit Linked Note" (CLN). CLN er obligationer, hvor afkastet afhænger af udviklingen i underliggende aktiver. I pensionskassens investeringer drejer det sig virksomhedslån. Pensionskassen modtager en løbende betaling mod at skulle dække en andel af de første tab, der måtte opstå i porteføljerne. Der er både før indgåelsen og i den løbende opfølgning på investeringerne iværksat en effektiv risikostyringsmæssig procedure. Investeringerne udgør 2,0% af pensionskassen samlede aktivportefølje.

A.4 Resultat af anden virksomhed

Intet yderligere

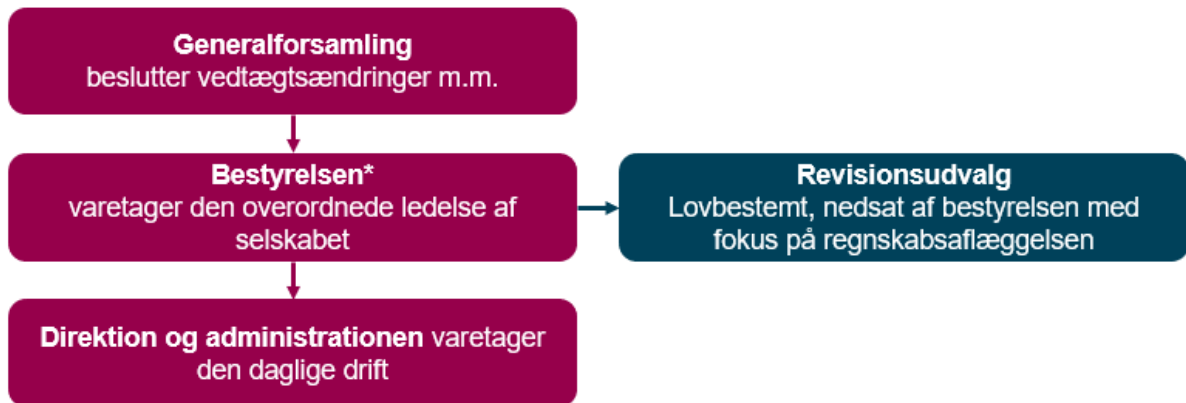
A.5 Øvrig information

Intet yderligere

B. Ledelsessystem

B.1 Generel information om ledelsessystemet

Figur 6 – pensionskassens ledelse

*) I pensionskassen vælges de 3 medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer ved urafstemning – medmindre der er fredsvalg.

Generalforsamling

Pensionskassens øverste myndighed er generalforsamlingen. Generalforsamlingen udgøres af medlemmerne. Generalforsamlingen beslutter vedtægtsændringer og godkender årsrapporten.

Pensionskassens bestyrelse

Pensionskassens bestyrelse har ansvaret for den overordnede ledelse af pensionskassen som f.eks. fastsættelse af bonus, risikoappetit og heraf afledte risikorammer for investeringer.

Bestyrelsen er sammensat af op til 9 medlemmer.

- Formanden og yderligere et bestyrelsesmedlem udpeges af Farmakonomforeningen
- Tre bestyrelsesmedlemmer – vælges af og blandt medlemmerne
- To medlemmer – udpeges af Danmarks Apotekerforening
- To uafhængige, særligt sagkyndige medlemmer – udpeges af Farmakonomforeningen og Danmarks Apotekerforening i fællesskab

Hvis bestyrelsen gennem Farmakonomforeningens udpegning af formanden, ved generalforsamlingsvalg eller ved Danmarks Apotekerforenings udpegning allerede har medlemmer med kvalifikationer inden for regnskab og/eller revision og/eller med særlig viden og erfaring inden for investering og/eller forsikring, kan Farmakonomforeningen og Danmarks Apotekerforening undlade at udpege det eller de sagkyndige medlemmer, foreningerne er berettiget til at udpege i fællesskab.

De to uafhængige bestyrelsesmedlemmer har særlige kvalifikationer inden for regnskab eller revision samt investering og forsikring. Desuden har de ledelseserfaring fra en finansiel virksomhed.

Bestyrelsen tilstræber en kønsmæssig lige repræsentation med hensyntagen til, at kvinder er væsentligt overrepræsenteret blandt medlemmerne. Pr. 1. januar 2021 var der fem kvinder og tre mænd i bestyrelsen.

Udpeget af Farmakonomforeningen

- Henrik Klitmøller Rasmussen (formand og særlig investeringskyndig)
- Ann-Mari Damholt Grønbæk (næstformand), formand for Farmakonomforeningen

Udpeget af Danmarks Apotekerforening

- Jesper Gulev Larsen
- Jørgen Moestrup

Udpeget af Farmakonomforeningen og Danmarks Apotekerforening

- Susanne Kure, professionelt bestyrelsesmedlem og konsulent (revisionsudvalgsformand)

Generalforsamlingsvalgt

- Birgitte Jeanette Andersen
- Susanne Engstrøm
- Christine Bruun Brandborg

Pensionskassen har fået dispensation fra kravene om sammensætningen af bestyrelsen i § 115 i lov om finansiel virksomhed. Dispensationen er udnyttet som forudsat i ansøgningen og i Finanstilsynets afgørelse.

Det er bestyrelsens opgave at fastlægge pensionskassens strategi og overordnede politikker og retningslinjer, ligesom det er bestyrelsen, der ansætter pensionskassens daglige ledelse og er ansvarlig for en forsvarlig organisering af pensionskassens virksomhed. Bestyrelsen er ansvarlig for at indkalde til generalforsamling og til at afgive beretning om pensionskassens virksomhed til generalforsamlingen.

Revisionsudvalget

I henhold til lovgivningen skal pensionskassen etablere et revisionsudvalg. Formanden skal være uafhængig og mindst et medlem skal have kvalifikationer indenfor regnskabsvæsen eller revision.

I henhold til lovgivningen skal der være et revisionsudvalg, der har særlig fokus på at overvåge pensionskassens regnskabsaflæggelse. Der er krav om, at formanden for revisionsudvalget skal være uafhængig af pensionskassen og have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Pensionskassens revisionsudvalg har tre medlemmer.

Formanden for revisionsudvalget er Susanne Kure, som opfylder kravene om både uafhængighed og kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Det andet medlem af revisionsudvalget er Susanne Engstrøm.

Der afholdes fælles revisionsudvalgsmøder med de øvrige pensionskasser og PKA+, der er en del af PKA administrationsfællesskabet.

Direktion

Direktionen i pensionskassen er ansvarlig for den daglige drift, og udgøres af administrerende direktør Jon Johnsen. Den 1. marts 2020 tiltrådte Jon Johnsen som administrerende direktør i forlængelse af Peter Damgaard Jensens pensionering.

Direktionen, den ansvarshavende aktuar samt nøglepersonerne i henhold til kravene fra Solvens-II reglerne er ansat i, men ikke aflønnet af pensionskassen.

PKA A/S

Pensionskassen inkl. tilknyttede virksomheder har indgået en aftale om totaladministration med PKA A/S.

Ni bestyrelsesmedlemmer i PKA A/S vælges på generalforsamling efter indstilling fra overenskomst-parterne bag PKA-pensionskasserne.

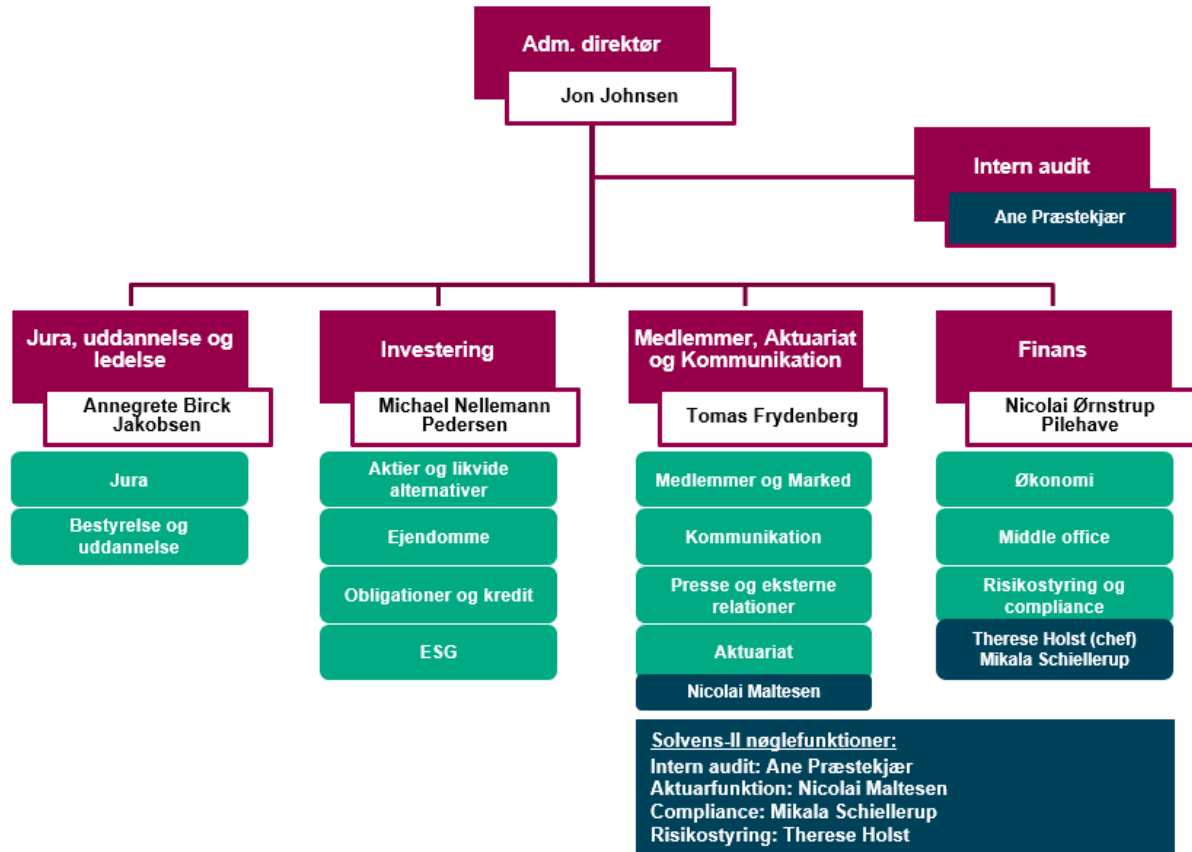
I henhold til aktionæroverenskomsten vil indstilling ske som følger:

- To efter indstilling fra Danske Regioner
- En efter indstilling fra KL
- To efter indstilling fra Dansk Sygeplejeråd
- En efter indstilling fra Socialpædagogernes Landsforbund og Dansk Socialrådgiverforening
- En efter indstilling fra HK Kommunal (kontorpersonale og lægesekretærer)
- En efter fælles indstilling fra Kost & Ernæringsforbundet, Ergoterapeutforeningen, Danske Fysioterapeuter, Danske Bioanalytikere og Jordemoderforeningen
- En efter indstilling fra Farmakonomforeningen

Hertil kommer to medlemmer valgt af og blandt medarbejderne i PKA A/S samt en observatør til bestyrelsen udpeget af Danmarks Apotekerforening.

Den daglige ledelse i PKA A/S består af direktionen (adm. direktør) og direktørerne for 'Investeringer', 'Medlemmer, Aktuariat og Kommunikation', 'Finans' samt 'Jura, Uddannelse & Ledelse'.

Figur 7 – Organisationsdiagram PKA A/S

De fire Solvens-II nøglefunktioner er nærmere uddybet nedenfor i afsnittene B.3-B.6.

PKA A/S har videreoutsourcet en del af sine administrative opgaver til bl.a. Forca A/S.

Lønpolitik

Pensionskassens lønpolitik har til formål at sikre, at der ikke i forbindelse med aflønningen af pensionskassens medarbejdere er økonomiske incitament, der kan medvirke til, at der bliver taget unødvendigt store risici på pensionskassens vegne. Politikken skal understøtte en sund og effektiv risikostyring.

Alle ansatte i pensionskassen er omfattet af pensionskassens lønpolitik.

Pensionskassen har indgået en aftale om totaladministration med PKA A/S. Alle ansatte i pensionskassen er tillige ansat i PKA A/S. Alle øvrige medarbejdere, der udfører opgaver for pensionskassen, er alene ansat i PKA A/S, og er dermed omfattet af lønpolitikken i PKA A/S, som godkendes på generalforsamling i PKA A/S.

Det fremgår af pensionskassens lønpolitik, at bestyrelsen har fast honorar. Honoraret er ikke pensionsgivende, og der aftales ikke fratrædelsesgodtgørelser for bestyrelsen.

Pensionskassens ansatte aflønnes af PKA A/S som en del af administrationsaftalen mellem pensionskassen og PKA A/S.

Ansatte i pensionskassen skal have en aflønning, der er konkurrencedygtig i branchen således, at pensionskassen kan rekruttere og fastholde kompetente medarbejdere.

Ansatte i pensionskassen skal have fast løn. Der kan ikke indgås aftaler om variable lønde for disse medarbejdere. Er der ansatte i pensionskassen, der udfører kontrol- eller revisionsopgaver, kan disse ansatte dog modtage engangsvederlag for ekstraordinære præstationer. Engangsvederlaget må ikke være afhængig af resultatet i de afdelinger, der føres kontrol med, og må ikke overstige to måneders løn.

Den faste løn til ansatte i pensionskassen skal omfatte en fuldt bidragsdækket pensionsordning, og pensionskassen påtager sig ingen pensionsforpligtelser over for sine ansatte.

Der er ikke aftaler om nyansættelsesgodtgørelse eller fratrædelsesgodtgørelser i kontrakterne for ansatte i PKA A/S. For den administrerende direktør er aftalt et opsigelsesvarsel på 1 år. Opsigelsesvarslet forlænges til 1½ år i tilfælde af fusion eller lignende overtagelse ('Change of control'). For øvrige ansatte følges funktionærlovens regler – med mulighed for individuelt aftalte forlængede opsigelsesvarsler på op til 1 år længere end funktionærlovens regler.

Væsentlige transaktioner med nært tilknyttede partnere

Pensionskassen har ikke i 2020 indgået transaktioner med personer, som udøver en betydelig indflydelse på pensionskassen, herunder medlemmer af ledelsesorganerne.

B.2 Egnethed og hæderlighed

Politik og proces

Reglerne til sikring af nøglepersoners egnethed og hæderlighed er udstukket ved en politik for opfyldelse af kravene om egnethed og hæderlighed.

Udpegning af bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsesmedlemmer i pensionskassen optages på forskellige måder:

- Nogle bestyrelsesmedlemmer vælges af og blandt medlemmerne
- Nogle bestyrelsesmedlemmer udpeges af de faglige organisationer
- Nogle bestyrelsesmedlemmer udpeges af arbejdsgiverorganisationerne
- De særligt sagkyndige bestyrelsesmedlemmer udpeges af de faglige organisationer og arbejdsgiverorganisationerne i fællesskab.

Kravene til bestyrelsesmedlemmers egnethed er beskrevet i dokumentet 'Påkrævet viden og erfaring i pensionskassens bestyrelse i forhold til forretningsmodellen', som behandles af bestyrelsen som et led i punktet om god bestyrelsesskik.

Kravene sendes ud til de udpegende organisationer i forbindelse med den ordinære udpegning. Kravene gælder bestyrelsens samlede viden og kvalifikationer og gøres ikke gældende i forbindelse med valg af bestyrelsesmedlemmer blandt medlemmerne, da det ville stride imod principperne for et medlemsdemokrati.

For de særligt sagkyndige bestyrelsesmedlemmer gælder, at pensionskassens formandskab ved ny udpegning drøfter egnede kandidater med direktionen og indstiller en kandidat til de udpegende organisationer, der opfylder de særlige krav, der stilles til den sagkyndige rolle, bestyrelsesmedlemmet skal udfylde.

Nøglepersoner

Nøglepersonerne udgør i henhold til lov om finansiel virksomhed § 64 d af direktørkredsen, der ud over den administrerende direktør består af:

- Medlemsdirektøren
- Investeringsdirektøren
- Finansdirektøren
- Den juridiske direktør

Hertil kommer nøglepersonerne for de fire lovbestemte funktioner:

- Aktuarfunktionen
- Risikostyringsfunktionen
- Compliancefunktionen
- Intern audit funktionen

I organisationsdiagrammet i figur 7 ovenfor fremgår navnene på nøglepersonerne.

Sikring af egnethed

Uddannelse

En nøgleperson skal som udgangspunkt have en relevant uddannelsesmæssig baggrund på kandidatniveau. Ansættes en nøgleperson som ikke har den relevante uddannelsesmæssige baggrund på kandidatniveau, skærpes kravene til vedkommendes erfaring og dokumentationen herfor.

Erfaring

Ved ansættelse af en nøgleperson, skal det sikres, at personen har mindst fem års erfaring inden for det pågældende – eller et relateret – område fra en finansiel virksomhed eller en virksomhed, der udfører opgaver for en finansiel virksomhed.

Har personen mindst fem års erfaring inden for det pågældende område, men ikke i en finansiel virksomhed, eller hvis personen har mindst fem års erfaring fra en finansiel virksomhed, der er relevant, men dog ikke inden for det pågældende eller lignende område, kan dette krav fraviges, hvis der etableres fagligt betryggende foranstaltninger til støtte for nøglepersonen, der kan opveje det formelle krav til erfaring.

Har personen ikke en relevant uddannelse på kandidatniveau, skal det sikres, at personen har mindst 10 års erfaring inden for det pågældende – eller et relateret – område. Ved ansættelse af en person, der ikke opfylder kravet om relevant uddannelse på kandidatniveau, skal personen have tilstrækkelig erfaring til at kunne træde direkte ind i stillingen som nøgleperson uden understøttende foranstaltninger.

En nøgleperson skal have en sådan grad af personlig integritet, at vedkommende kan og vil udfordre beslutninger, nøglepersonen er uenig i.

Sikring af hæderlighed

En nøgleperson skal ved sin ansættelse aflevere straffeattest og erklære, at vedkommende opfylder kravene om økonomisk soliditet i lov om finansiel virksomhed § 64, stk. 3.

Direktion og nøglepersoner bekræfter årligt, at kravene i lov om finansiel virksomhed § 64, stk. 3 er opfyldt.

B.3 Risikostyring, herunder egen risikovurdering

Bestyrelsens risikostyringspolitik

Pensionskassen har en risikostyringspolitik, der sikrer, at alle væsentlige risici identificeres, måles, overvåges, styres og rapporteres korrekt. Risikostyringen understøtter målet om at kunne levere robuste pensioner.

Pensionskassen indretter sin risiko og afdækning heraf, så egenkapitalen kan opfange forventelige og "normale" udsving i de finansielle markeder. Pensionskassen anvender to finansielle modeller til den overordnede risikostyring.

Risikomodellen har til formål at måle pensionskassens risici i forhold til at kunne honorere de ugaranterede pensioner.

Pensionskassens risikomodel tager udgangspunkt i en beregning af, hvad afkastkravet på investeringsporteføljen er, for at pensionskassen kan honorere de ugaranterede pensioner efter en finansiell krise, hvor en del af formuen tabes.

Risikomodellen samler alle pensionskassens væsentlige og kvantificerbare risici i to forskellige scenarier, der repræsenterer risikotolerancegrænserne, og resultatet giver rammerne for investering, bonus og kapitalstyring.

For alle relevante aktivgrupper og forsikringsrisici fastsættes et stød i overensstemmelse med grænserne og risiciene aggregeres ved brug af korrelationer.

SCR-modellen har til formål at måle pensionskassens solvensbeskyttelse, hvor der måles på egenkapitalens andel af tab, der realiseres, hvis det negative scenarie indtræffer. Til beregning af SCR anvender pensionskassen en standardmodel efter EIOPAs¹ specifikationer. I videst muligt omfang søges afstand til SCR holdt på et niveau, der er tilstrækkelig til, at dag-til-dag styring kan foretages med risikomodellen.

Opgørelsen af risikomodellen og SCR skal foretages og rapporteres mindst månedligt. Bestyrelsen modtager som minimum kvartalsvis rapportering.

Bestyrelsen fastsætter i sine retningslinjer specifikke rammer udover de overordnede risikorammer, som følger af Risikomodellen. Det gælder bl.a. i forhold til renterisiko og valutaafdækning.

¹ EIOPA er EU fælles myndighed for de respektive landes Finanstilsyn.

Risikovurdering

Bestyrelsens risikovurdering udarbejdes med udgangspunkt i forretningsmodel, risikoprofil og risikotolerancegrænser set over en strategisk planlægningsperiode på mindst tre år.

Risikovurderingen skal som minimum have følgende indhold:

- En kvalitativ og/eller kvantitativ beskrivelse af de væsentligste risici samt hvorledes disse imødegås
- Følsomhedsanalyser af kapital- og buffergrundlaget – herunder en kapitalplan og en kapitalnødplan
- Vurdering af efterlevelse af Prudent person princippet
- Validering af det opgjorte solvenskapitalkrav (SCR) ud fra risikomodellen
- En vurdering af konsekvensen for de pensionsmæssige hensættelser og kapitalgrundlaget af ændringer i de antagelser, der ligger til grund for beregningen af volatilitetsjusteringen, og de mulige virkninger af et tvungent salg af aktiver. En vurdering af konsekvensen ved nedsættelse af volatilitetsjusteringen til 0
- Risikovurderingen udformes således, at bestyrelsen kan vurdere sammenhængen mellem pensionskassens eget solvensbehov efter den interne risikomodel, solvenskapitalkravet, kapitalgrundlaget, og risikotolerancegrænserne.

Bestyrelsens risikovurderingsproces (ORSA) er mere end bare den årlige rapport. Processen pågår løbende og indeholder i hovedtræk:

- Risikovurdering
- Intern risikomodel – rapportering og opdatering
- Operationel risiko – rapportering og opfølgning
- Investeringsstrategi og prudent person tiltag
- Aktuarens rapport m.m.
- Outsourcing – rapportering og opfølgning
- Politikker og retningslinjer
- Internt kontrolsystem – identifikation af nøglekontroller
- Complianceplan og rapportering

Det investeringskyndige medlem af bestyrelsen inddrages tidligt i arbejdet med udarbejdelse af årets risikovurdering.

Resultaterne og valideringerne i risikovurderingen viser, at SCR-standardmodellen i tilfredsstillende grad dækker pensionskassens risici, hvilket er baggrunden for valg af denne til opgørelsen af pensionskassens eget solvensbehov.

Risikokomiteé

Formålet med Risikokomiteen er at drøfte og initiere nye tiltag af strategisk karakter på risikoområdet ud fra en helhedsbetragtning af pensionskassen som forretning, hvilket inkluderer investering, medlemmer, medier og bestyrelser.

Risikokomiteéen har en særlig rolle i forbindelse med behandlingen af de risikomæssige redegørelser for nye investeringsprodukter.

Risikokomiteen overvåger desuden udviklingen indenfor risikoområdet og drøfter pensionskassens risikoprofil.

Beslutninger af overordnet karakter vedrørende risikostyring foretages i Risikokomiteen.

Beslutninger af mindre overordnet karakter, f.eks. tekniske ændringer og justeringer af allerede implementerede beslutninger foretages i risikostyringsafdelingen i dialog med de involverede parter.

I større projekter indenfor risikostyringsområdet vil der kunne blive oprettet en separat styregruppe, der vil kunne bestå af flere af deltagerne i Risikokomiteen samt af øvrige medarbejdere. Denne styregruppe vil typisk være med til at tage beslutninger af mere teknisk karakter.

Deltagere er direktion og øvrig direktørkreds, den ansvarlige for risikostyringsfunktionen, den ansvarlige for aktuarfunktionen samt sekretær (medarbejder fra Risikostyring & Compliance). Endvidere vil cheferne for aktieafdelingen og kredit & obligationsafdelingen samt den complianceansvarlige blive inviteret med på møderne efter behov.

Komiteen mødes fast én gang om måneden og oftere, hvis risikosituationen kræver det.

Risikostyringsfunktionen

Det er risikostyringsfunktionens overordnede ansvar at have det samlede overblik over pensionskassens risici og solvens og bistå direktionen med at sikre risikostyringssystemets effektivitet.

Funktionen skal sikre, at risikostyringssystemet som minimum omfatter:

- Forsikringstegning og hensættelser
- Investeringer
- Aktiv-passiv styring
- Styring af likviditets- og koncentrationsrisici
- Styring af operationel risiko
- Genforsikring og andre risikoreduktionsteknikker

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen skal som minimum

- Sikre, at alle væsentlige risici identificeres, måles, overvåges, styres og rapporteres korrekt
- Sikre, at risikoeksponeringer i datterselskaber indgår i vurderingen de samlede risikoeksponeringer
- Sikre, at risikoeksponeringer i outsourcete funktioner indgår i vurderingen af de samlede risikoeksponeringer
- Tage stilling til, om direktionens og bestyrelsens beslutningsgrundlag er tilstrækkeligt
- Deltage aktivt i udviklingen af risikostyringsstrategi
- På forhånd høres om væsentlige beslutninger, så risikostyringsfunktionen har mulighed for at udtale sig om risikoen forinden
- Mindst én gang årligt udarbejde en rapport til direktionen om risikostyring
- I relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare direktion og bestyrelse når det er passende i de tilfælde, hvor specifikke risikoudviklinger påvirker eller kan påvirke PKA pensionskasserne
- Rapportere til direktionen om identificerede potentielt væsentlige risici og om andre specifikke risikoområder, både på eget initiativ og efter anmodning fra direktionen
- Underrette direktionen, såfremt en investering medfører en betydelig risiko eller ændring i risikoprofilen

Direktionen skal sikre, at nøglepersonen i nødvendigt omfang kan rette henvendelse og rapportere direkte til bestyrelsen.

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen skal deltage eller som minimum høres i forbindelse med udvikling og godkendelse af nye produkter. Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen skal løbende være informeret om forløbet af godkendelsesprocessen.

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen skal endvidere høres i forbindelse med stillingtagen til, om ændring af eksisterende produkter har et omfang, der medfører, at ændringen skal være omfattet af kravene til udvikling og godkendelse af nye produkter. Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen skal altid kunne kræve, at en ændring af et eksisterende produkt skal behandles som et nyt produkt.

Den af direktionen udpegede nøgleperson: Risikostyringschef Therese Holst.

B.4 Interne kontrolsystem

Compliancefunktionen

Det er funktionens overordnede ansvar at sikre metoder og procedurer, der er egnede til at opdage og mindske risikoen for pensionskassens manglende overholdelse af den gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt (compliance risici).

Compliancefunktionen skal rådgive direktionen og bestyrelsen om overholdelsen af den finansielle lovgivning samt vurdere konsekvenser af lovændringer.

Compliancefunktionen skal sikre, at det interne kontrolsystem som minimum omfatter:

- Administrative procedurer
- Regnskabsprocedurer
- En intern kontrolstruktur
- Passende rapporteringsrutiner på alle niveauer i virksomheden

Direktionen har udpeget en complianceansvarlig, der årligt udarbejder en plan for compliancekontrol, der omfatter en systematisk plan for hvilke områder, som skal vurderes over en årrække. Denne skal sikre og dokumentere, at der sker en kontrol og vurdering af al relevant lovgivning f.eks. i form af gennemgang, stikprøver m.v. for at undersøge, hvorvidt de foranstaltninger, som pensionskassen har truffet til at undgå manglende overholdelse, er tilstrækkelige.

Den complianceansvarlige skal mindst en gang årligt rapportere til bestyrelsen om status på compliance og complianceplanen. Revisionsudvalget modtager også årlig rapportering på compliance, ligesom der på alle møder løbende følges op på complianceplan og -evt. tiltag, ligesom det er tilfældet med anbefalinger fra intern audit. Minimum kvartalsvis rapporterer den complianceansvarlige til direktionen og risikokomiteén herom.

Direktionen skal sikre, at den complianceansvarlige i nødvendigt omfang kan rette henvendelse og rapportere direkte til bestyrelsen.

Den af direktionen udpegede nøgleperson: Compliance Officer Mikala Schiellerup.

Intern kontrol

Pensionskassen sikrer, at der er et velfungerende internt kontrolmiljø, hvorunder data vurderes i forhold til om de er nøjagtige, komplette og hensigtsmæssige.

Det sikres, at der er betryggende funktionsadskillelse i PKA.

PKA har funktionsadskilte kontroller på alle væsentlige processer og risici. Kontrollerne er forankret decentralt i de enkelte afdelinger i tilknytning til forretningsgange og rutinebeskrivelser. Således fører Aktuariatet kontrol med beregningen af hensættelser foretaget i Forca.

Den nærmere udmøntning af det interne kontrolsystem varetages i revisionsudvalget.

B.5 Intern audit funktion

Det er funktionens overordnede ansvar at vurdere om pensionskassens interne kontrolsystem er tilstrækkeligt og effektivt, og andre elementer af ledelsen og styringen er hensigtsmæssig og betryggende.

Intern audit udføres af en medarbejder, der er uafhængig af de operationelle funktioner i pensionskassen.

For at sikre, at intern audit udføres af personer, der er uafhængige af de operationelle funktioner og samtidig har de relevante kompetencer til at udføre arbejdet, har PKA indgået en aftale med et anerkendt revisionselskab, der skal bistå med vurderingen af det interne kontrolsystem. Intern audit udføres i praksis af ansatte fra revisionselskabet i samarbejde med og efter instruks fra den ansvarlige for den intern auditfunktion, der er ansat i pensionskassen. Auditfunktionen skal forelægge en auditplan for direktionen. Auditplanen skal ud fra en metodisk analyse af pensionskassens risici indeholde en vurdering for de områder, intern audit skal vurdere i det kommende år og fremover.

Auditfunktionen skal efter behov, men mindst en gang årligt udarbejde en skriftlig rapport til direktionen og revisionsudvalget om funktionens resultater og henstillinger. Rapporten skal indeholde forslag til justeringer i det interne kontrolsystem samt frist for afhjælpning af eventuelle mangler og angivelse af en ansvarlig herfor. Derudover skal rapporten følge op på anbefalinger fra tidligere rapportering.

Direktionen skal sikre, at nøglepersonen i nødvendigt omfang kan rette henvendelse og rapportere direkte til bestyrelsen, og auditfunktionen må ikke være under påvirkning fra direktion eller bestyrelse i forbindelse med sin audit, vurdering og rapportering.

Den af direktionen udpegede nøgleperson: Ane Præstekjær.

B.6 Aktuarfunktion

Aktuarfunktionen har det overordnede ansvar for pensionskassen pensionsmæssige hensættelser.

Aktuarfunktionen skal som minimum

- Koordinere beregningen af de pensionsmæssige hensættelser
- Sikre, at de metoder, underliggende modeller og antagelser, der anvendes og lægges til grund ved opgørelsen af de pensionsmæssige hensættelser, er betryggende
- Vurdere tilstrækkeligheden og kvaliteten af de data, der benyttes til opgørelsen af de pensionsmæssige hensættelser
- Sammenligne bedste skøn med de hidtidige erfaringer
- Informere bestyrelsen og direktionen om, hvorvidt opgørelsen af de pensionsmæssige hensættelser er troværdig og fyldestgørende
- Føre tilsyn med beregningen af de pensionsmæssige hensættelser i de særlige tilfælde, hvor data ikke er tilstrækkelige, og det derfor er nødvendigt at anvende approksimationer
- Vurdere virksomhedens syge- og ulykkesforretning

Aktuarfunktionen skal til bestyrelse og direktion afgive udtalelse om den overordnede tegningspolitik og om, hvorvidt genforsikringsarrangementerne er betryggende.

Aktuarfunktionen skal bidrage til den effektive gennemførelse af risikostyringssystemet, navnlig med hensyn til de modeller, der ligger til grund for beregningen af solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet.

Aktuarfunktionen skal identificere eventuelle uoverensstemmelser mellem beregningen af de pensionsmæssige hensættelser i forhold til kravene i den finansielle lovgivning – herunder foreslå ændring, hvor det er relevant.

Aktuarfunktionen skal forklare enhver væsentlig konsekvens af ændringer i data, metoder eller antagelser imellem tidspunkter for værdiansættelse af de pensionsmæssige hensættelser. Tillige skal funktionen komme med indstillinger om interne procedurer til forbedring af datakvaliteten, hvor det er relevant.

Aktuarfunktionen skal mindst én gang årligt rapportere til direktion og bestyrelse, hvori der redegøres for eventuelle væsentlige forskelle mellem faktiske erfaringer og bedste skøn, undersøge årsagerne hertil og foreslå ændringer i antagelserne og modifikationer i værdiansættelsesmodellen med henblik på en forbedring af bedste skøn.

Direktionen skal sikre, at nøglepersonen i nødvendigt omfang kan rette henvendelse og rapportere direkte til bestyrelsen.

Den af direktionen udpegede nøgleperson: Aktuariatschef Nicolai Maltesen.

Afgrænsning – Aktuarfunktionen og ansvarshavende aktuar

Ifølge Ledelsesbekendtgørelsens §20 skal gruppe-1 forsikringsselskaber have en aktuarfunktion. Ledelsesbekendtgørelsen samt Solvens II forordningen angiver opgaver og ansvarsområder for aktuarfunktionen. Der er visse sammenfald i ansvarsområderne mellem den ansvarshavende aktuar og aktuarfunktionen. Ansvaret for opgørelse af hensættelser til regnskab og solvens påhviler således begge funktioner.

I pensionskassen for Farmakonomer er der ikke sammenfald mellem ansvarshavende aktuar og ansvarlig for aktuarfunktionen.

I pensionskassen er arbejdsdelingen for opgørelsen af hensættelser:

- Ansvarshavende aktuar påser at opgørelsen af hensættelser sker i henhold til det anmeldte tekniske grundlag.
- Aktuarfunktionen koordinerer, at de nødvendige aktiviteter gennemføres, så der kan opgøres hensættelser til brug for regnskab og solvens.

B.7 Outsourcing

Væsentlige områder, der er outsourcet

Pensionskassen har indgået en administrationsaftale med PKA A/S om fuldstændig administration. Vilkårene for administrationen fremgår af administrationsaftalen.

I det omfang at kritiske og vigtige opgaver, der i henhold til administrationsaftalen varetages af PKA A/S, med fordel kan outsources til en tredjepart, kan en sådan outsourcing foretages med bestyrelsens godkendelse og i overensstemmelse med bestyrelsens retningslinjer.

PKA A/S har helt eller delvist outsourcet følgende kritiske og vigtige områder:

- Medlemsbetjening (Forca A/S)
- Aktuarservice (Forca A/S)
- Fondsadministration (Forca A/S)
- Økonomi- og regnskabsfunktion (Forca A/S)
- IT-drift, -sikkerhed og –administration (Forca A/S)
- Ejendomsadministration (DEAS A/S)

Krav til aftaler om outsourcing og videreoutsourcing

De væsentligste krav til aftaler om outsourcing eller videreoutsourcing af et aktivitetsområde fra PKA A/S er:

- En klar afgrænsning af de outsourcede aktiviteter med beskrivelse af de krav, som hver part skal opfylde og hvorfra ydelsen bliver leveret
- Krav om at de outsourcede aktiviteter skal udføres rettidigt og i overensstemmelse med de aftalte krav – herunder gældende lovgivning, myndighedskrav og pensionskassernes politikker og retningslinjer – understøttet af performancemål hvis det er relevant, samt krav om at efterkomme instrukser omkring det outsourcede fra PKA A/S
- En forpligtelse til straks at underrette PKA A/S såfremt den nuværende eller fremtidige evne eller mulighederne for at udføre de outsourcede aktiviteter forringes i væsentlig grad
- Rapporteringskrav vedrørende aktivitetens udførelse til PKA A/S omfattende indhold, kvalitet og frekvens af rapportering
- Krav om beskyttelse af fortrolige oplysninger – også efter outsourcingforholdets ophør
- En forpligtelse til at give Finanstilsynet, PKA A/S og dennes revisorer alle nødvendige oplysninger angående de outsourcede aktiviteter
- Krav om, at Finanstilsynet eller en repræsentant på dennes vegne mod behørig legitimation kan få adgang til leverandøren
- Et passende opsigelsesvarsel, som giver tid til en betryggende overgang af de outsourcede opgaver og krav om, at leverandøren ved aftaleophør medvirker loyalt til at de outsourcede aktiviteter videreføres hos en anden leverandør – herunder levering af outsourcede ydelser indtil endelig overdragelse
- Krav om, at eventuel videreoutsourcing ikke må påvirke leverandørens pligter og ansvar, og at PKA A/S skal godkende kritisk eller vigtig videreoutsourcing af de outsourcede aktiviteter samt, at PKA A/S orienteres ved ophør af videreoutsourcede aktiviteter

Krav til leverandøren af outsourcede aktiviteter

Enhver outsourcing af kritiske og vigtige aktivitetsområder skal være baseret på en grundig evaluering af leverandørens evne til at levere de pågældende ydelser. Ved enhver videreoutsourcet kritisk eller vigtig funktion eller aktivitet skal PKA A/S som udgangspunkt stille krav om, at leverandørens revisorer udarbejder en erklæring angående leverandørens driftskontroller og effektiviteten heraf.

Leverandøren skal have fyldestgørende beredskabsplaner, herunder exitstrategier, til at håndtere nødsituationer eller forretningsforstyrrelser og regelmæssigt teste backupfunktioner, hvor det er nødvendigt under hensyntagen til de outsourcede funktioner og aktiviteter.

Det skal sikres, at de personer som hos leverandøren eller eventuelt underleverandøren varetager kritiske eller vigtige outsourcede aktiviteter er vurderet i forhold til egnethed og hæderlighed i overensstemmelse med de gældende regler og interne procedurer på området.

Rapportering

Bestyrelsen modtager regelmæssige rapportering om outsourcing af væsentlige aktiviteter. På baggrund af oversigten over leverandørrapportering til PKA A/S træffer bestyrelsen beslutning om de forhold, der ønskes rapportering om samt med hvilken frekvens.

Bestyrelsen skal underrettes om enhver udvikling, som i væsentlig grad kan forringe leverandørens nuværende eller fremtidige evne til eller mulighed for at udføre de outsourcede aktiviteter betryggende og i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

Procedurer

Med henblik på at sikre, at opgavevaretagelsen foregår betryggende, skal PKA A/S have tilstrækkelige kontrolprocedurer og rapporteringsrutiner vedrørende de outsourcede aktiviteter.

Opfølgning på outsourcing

PKA A/S overvåger og kontrollerer løbende ydelserne fra leverandøren. Direktionen er overordnet ansvarlig for rapportering og kontrol med outsourcede aktiviteter.

Stikprøvekontroller af leverancer fra leverandøren skal indgå, som et af de redskaber PKA A/S anvender i den løbende kontrol med sine leverandører.

Såfremt der er aftalt performancemål med leverandøren, skal efterlevelsen af disse indgå i den løbende kontrol.

For leverancer baseret på mere komplekse processer, som eksempelvis regnskabsprocessen, skal PKA A/S sikre at delprocesserne indgår i kontrollen. Et væsentligt element i denne kontrol er PKA A/S' involvering i delprocesserne.

For outsourcede kritiske eller vigtige funktioner eller aktiviteter udpeges personer i PKA A/S, som har det overordnede ansvar for den outsourcede aktivitet, og som er egnede og hæderlige og har tilstrækkelig viden om og erfaring med outsourcede aktivitet til at kunne forholde sig kritisk til leverandørens præstation og resultater.

Ansvar for kontrol og overvågning af outsourcede ydelser er placeret hos følgende direktører i PKA A/S:

- Medlemsdirektøren – medlemsadministration og -service
- Finansdirektøren – økonomi og regnskab, IT-drift, -sikkerhed og administration, fondsadministration og risikostyringsleverancer
- Investeringsdirektøren – investeringsrådgivning samt ejendomsadministration
- Lederen af aktuariet - aktuarservice

Kontrolprocedurerne skal udmøntes gennem pensionskassens forretningsgange og rutinebeskrivelser, og der skal sikres dokumentation for de udførte kontroller.

Øvrige procedurer

Leverandøren af outsourcete kritiske og vigtige aktiviteter skal gøres bekendt med alle politikker og retningslinjer relevant for leverandørens ydelse.

Finanstilsynet skal underrettes i god tid om en forestående outsourcing af en kritisk eller vigtig funktion eller aktivitet og om efterfølgende væsentlige forandringer for så vidt angår disse funktioner eller aktiviteter.

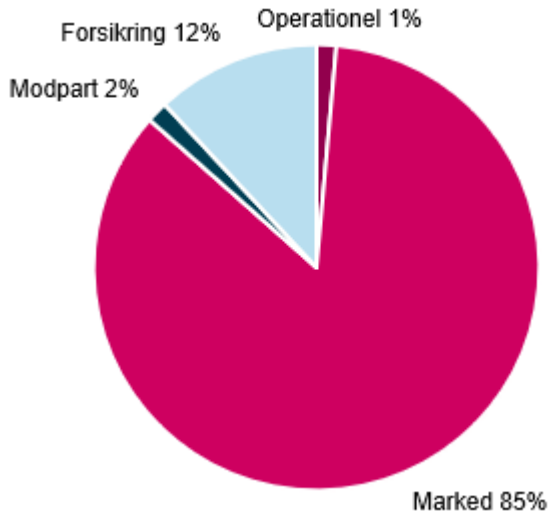
B.8 Øvrige information

Ledelsessystemet vurderes at være fyldestgørende i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af de risici, der er forbundet med pensionskassens virksomhed.

C. Risikoprofil

Pensionskassens overordnede risikoprofil i forhold til opgørelsen af solvenskapitalkravet (SCR) følger af figuren nedenfor.

Figur 8 – risikoprofil pr. 31. december 2020

Den samlede SCR-risiko i pensionskassen før anvendelse af tabsabsorberende buffer udgør 2,6 mia. kr. mod 2,4 mia. kr. i 2019. Nedenfor i punkt E.2 er der nærmere redegjort for standardkapitalkravet (SCR) og minimumskapitalkravet (MCR) i forhold til den tilgængelige basiskapital. Den største risiko er markedsrisikoen, som udgør 85% af den samlede risiko.

Pensionskassen regner som minimum månedligt følsomheder på SCR kapitalkrav og basiskapital. Pensionskassen er solid, og der skal ekstreme scenarier til, førend der opstår solvensmæssige problemer. I bilag II nedenfor er specifikt vist de seneste opgjorte følsomhedsberegninger, som pensionskassen kvartalsvist skal indberette til Finanstilsynet, jf. 'Lov om Finansiell Virksomhed (FIL) 126g' samt 'Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1-forsikringselskaber'.

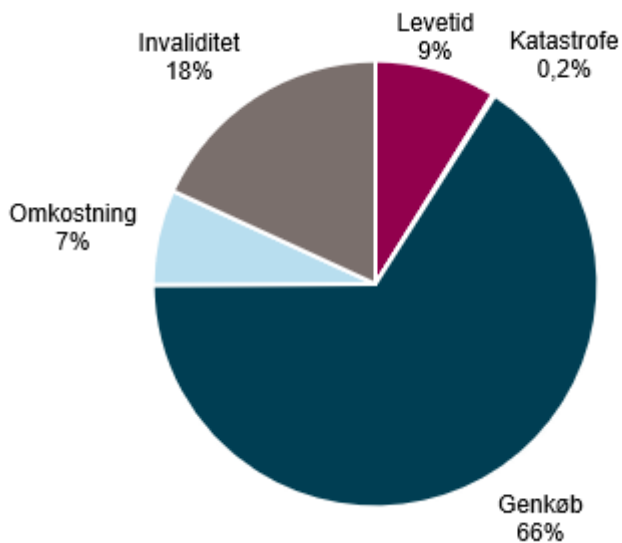
Til den årlige risikovurdering foretages yderligere beregninger af, hvorledes SCR kapitalkrav og basiskapital er påvirket af ændringer i UFR-rente, volatilitetsjustering (VA) samt diversifikationseffekter. Beregningerne understøtter, at pensionskassen er meget solid.

C.1 Forsikringsrisiko

Udgangspunktet for vurderingen af de forsikringsmæssige risici er pensionskassens anvendte finansielle risikomodeller. Dels standardmodellen til opgørelse af kapitalkravet SCR, dels pensionskassens egen risikomodel hvor der fastsættes stress på forsikringsrisici i overensstemmelse med bestyrelsens valgte sikkerhedsniveauer.

De væsentligste forsikringsrisici er levetidsforbedringer, ændringer i antallet af førtidspensioneringer samt risikoen for at medlemmerne genkøber.

Figur 9 – Forsikringsrisikoprofil pr. 31. december 2020

SCR-risikoprofilen er vist brutto før tabsabsorbering. Så længe pensionskassen har tabsabsorberende buffer nok i form af bonuspotentialer, så vil nettorisikoen i forhold til SCR udgøre 0.

Pensionskassen udbetaler livsvarige pensioner, og er derfor eksponeret risikomæssigt mod, at medlemmerne lever længere end forventet.

Pensionskassen er en solidarisk ordning med invaliditetsdækning uden krav om helbredsoplysninger ved optagelse. Pensionskassen er risikomæssigt eksponeret mod udviklingen i førtidspensioneringen af medlemmerne.

Genkøbssandsynlighed er et væsentligt parameter i fastsættelsen af medlemmernes bonuspotentialer. Bonuspotentialer kan benyttes til at absorbere tab, der contributionsmæssigt vedrører medlemmerne. Hvis genkøbssandsynligheden er større end forudsat vil bonuspotentialerne falde. Når genkøbsrisikoen i pensionskassen er høj, så skyldes det, at bonuspotentialerne er høje.

Pensionskassen følger udviklingen i levetid, jf. Finanstilsynets indførte levetidsregime, invaliditetsintensitet og genkøbsintensitet. Ved ændringer justerer pensionskassen sine forudsætninger og styrker hensættelserne med henblik på at sikre pensionerne.

Pensionskassen analyserer årligt muligheden for og behovet for at genforsikre dele af de forsikringsmæssige risici. Aktuelt er der ikke anvendt genforsikring i pensionskassen.

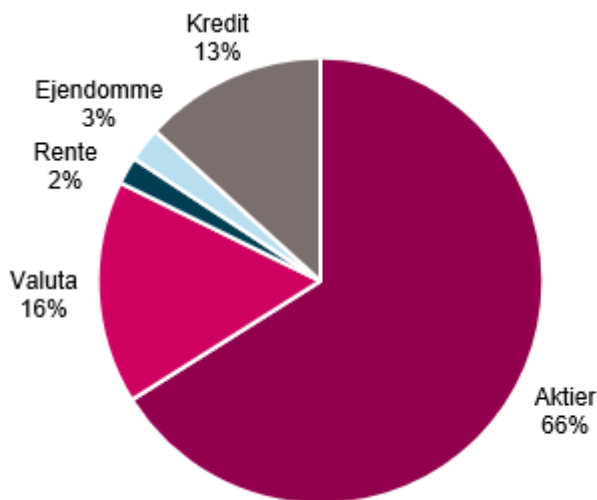
Risikoprofilen er i alt væsentlighed uændret i forhold til 2019.

C.2 Markeds- og modpartsrisiko, herunder kreditrisiko

Udgangspunktet for vurderingen af de finansielle risici (markedsrisiko) er pensionskassens anvendte finansielle risikomodeller. Dels standardmodellen til opgørelse af kapitalkravet SCR, dels egen risikomodell hvor der fastsættes stress på markedsrisiko og modpartsrisiko i overensstemmelse med bestyrelsens valgte sikkerhedsniveauer.

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændres som følge af ændringer i markedsforholdene.

Figur 10 – Markedsrisikoprofil pr. 31. december 2020

SCR-risikoprofilen er vist ved det værste rentescenarie, som er rentestigning. Dette skyldes, at fokus i SCR-opgørelsen er basiskapitalens andel af tab.

Risikobilledet er i alt væsentlighed uændret i forhold til 2019.

Pensionskassen forvalter investeringerne i overensstemmelse med prudent person princippet. Bestyrelsen fastsætter overordnede risikorammer for de forskellige aktivklasser, ligesom der er fastsat yderligere grænser på størrelsen fra enkelteksponeringer, renterisiko og valutarisiko.

For alle investeringer har pensionskassen opstillet en model til at vurdere den samlede kompleksitet i porteføljen. Der måles på investeringsmæssig og operationel kompleksitet. Pensionskassen har fastsat rammer for dels antallet af investeringstyper, dels den maksimale kompleksitet i porteføljen.

Pensionskassen udarbejder risikomæssige redegørelser for alle nye typer af investeringer med fokus på fastsættelse af risikostød og placering i SCR-model og egen risikomodell. Redegørelsen indgår som en del af investeringsbeslutninger.

Aktier

Pensionskassen anvender oftest passive aktiemandater (indeksbaserede) og søger løbende at optimere diversifikationen (risikospredning) i porteføljen. Der er bl.a. investeret i aktier med fokus på lavrisiko-selskaber.

Unoterede aktier har yderligere en risiko i forhold til prisfastsættelsen, da disse aktier ikke handles på et noteret og likvidt marked med opdaterede daglige kurser. Pensionskassen har uafhængige og veletablerede procedurer til værdiansættelse af unoterede investeringer i pensionskassen.

Pensionskassen har fokus på at nedbringe den direkte risiko mod aktier, samtidig med at forventningerne til det fremtidige afkast bevares på et uændret niveau.

Renterisiko

Pensionskassen afdækker renterisikoen med finansielle instrumenter og obligationer.

Pensionskassens strategi i forhold til reducere renterisiko er at afdække værdien af de garanterede pensioner (GY) opgjort på den af EIOPA offentliggjorte rentekurve til måling af forsikringsforpligtelser.

Konsekvensen ved renteafdækningen er, at en væsentlig del af renterisikoen mellem passiver og aktiver reduceres. Ud fra investeringsmæssige overvejelser er det dog ikke altid optimalt at etablere en fuldstændig renteafdækning, ligesom der ofte vil være mulighed for at foretage taktiske renteinvesteringer. Bestyrelsen sætter derfor en ramme for, hvor meget renterisiko pensionskassen kan påtage sig.

Valutakursrisiko

Pensionskassen investerer en væsentlig del af sin formue i udenlandske aktiver. Værdien af disse er afhængig af valutakurserne, som kan have store udsving.

Bestyrelsen har fastsat retningslinjer, for hvor stor en andel af formuen der skal være i danske kroner eller euro.

Bestyrelsen fastlægger derudover årligt rammer for pensionskassens afdækning af øvrige valutaer. Det sker typisk med valutaterminsforretninger

Pensionskassen afdækker i udgangspunktet ikke risikoen for, at euroen falder i forhold til den danske krone. Eksponeringen mod Euro er betydelig, men sker ud fra økonomiske og risikomæssige grunde.

Risiko på reale aktiver

Reale aktiver omfatter ejendomme, landbrug, skov, infrastruktur og indeksobligationer, hvor afkastet i større eller mindre grad følger udviklingen i inflationen. Aktiverne bidrager til at opnå et afkast, som på længere sigt afspejler inflationsniveauet og dermed medvirker til, at købekraften af pensionerne bliver delvist beskyttet over en årrække.

En del af disse investeringer har samme risiko som unoterede aktier i forhold til prisfastsættelsen, og pensionskassen har derfor også for disse investeringer fastsat uafhængige og veletablerede procedurer til værdiansættelsen.

Disse aktiver giver et relativt stabilt afkast, men der kan dog opstå udsving i forbindelse med større ændringer i den økonomiske vækst. Dette gælder specielt erhvervsejendomme, udenlandske ejendomme, landbrug og infrastruktur. Indeksobligationer vil desuden i en vis grad også være eksponerede mod renterisiko.

Kreditrisiko

Kreditrisiko omfatter tab som følge af f.eks. konkurs hos udstederne af eksempelvis obligationer, virksomhedskredit eller andre typer af udlån til f.eks. ejendomsprojekter. Desuden vil markedsværdien på obligationer være følsom over for ændringer i kreditværdigheden på udstederen.

Pensionskassen har på det seneste øget eksponeringen på kredit, særligt i forhold til andre typer af udlån end traditionelle obligationer. For investeringer i unoteret kredit gælder særlige procedurer i forhold til prisfastsættelsen.

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risikoen for, at en modpart i en kontrakt ikke kan overholde sine forpligtigelser – typisk inden for derivataftaler, bankindeståender eller genforsikring.

Pensionskassen anvender dagligt sikkerhedsstillelse i forhold til derivatmellemværender med modparter. De mulige økonomiske konsekvenser er derfor begrænsede.

Indførelsen af EMIR-forordning betyder krav om central clearing for visse standardderivater. Der er skærpede krav til sikkerhedsstillelse, og modpartsrisikoen for disse derivattransaktioner vil blive minimeret yderligere.

For usikrede likvidindeståender er der fastsat maksimale eksponeringsgrænser på modparterne ud fra deres soliditet.

Pensionskassen har fastsat et minimumskrav for kredit rating af modparter på genforsikringskontrakterne.

Koncentrationsrisiko

Koncentrationsrisiko er risikoeksponeringer med potentialet til at give så store tab, at den nuværende forretningsmodel ikke kan videreføres, eller at risikoprofilen ændres i sådan en grad, at den valgte strategi ikke længere kan følges.

Pensionskassen er ikke eksponeret mod koncentrationsrisici, der kan true forretningsmodellen eller den valgte investeringsstrategi. I politik og retningslinjer for investeringsområdet indgår der rammer for maksimale enkelteksponeringer inden for alle væsentlige aktivkategorier.

C.3 Kreditrisiko

Behandlet som en del af markedsrisiko under punkt C.2.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab, som følge af at den aktuelle likviditetsbeholdning ikke er tilstrækkelig til at honorere de aktuelle betalingsforpligtelser.

Pensionskassens har en stabil pengestrømsprofil, der medfører, at man under normale omstændigheder kan styre likviditeten effektivt.

Pensionskassens investeringsprofil medfører dog under særlige omstændigheder en potentiel likviditetsrisiko. Der investeres mere og mere i illikvide aktiver og finansielle instrumenter. I forhold til sidstnævnte skal pensionskassen ofte stille kollateral af en vis kvalitet – dvs. likvider og statsobligationer – ved rentestigninger.

Likviditetsrisikoen er håndteret med et likviditetsberedskab. Pensionskassen skal altid have tilstrækkeligt med aktiver af høj kvalitet til at kunne imødekomme potentielle kollateralkrav som følge af en rentestigning af en vis størrelse.

Pensionskassen anvender volatilitetsjustering (VA) til rentekurven til opgørelse af hensættelserne. Et krav for anvendelsen er udarbejdelse af en likviditetsplan, der i betryggende grad viser en minimal likviditetsrisiko – også på lidt længere sigt.

C.5 Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemfejl eller som følge af eksterne begivenheder. Operationelle risici omfatter også juridiske risici, hvilket vil sige de risici, som virksomheden er eksponeret for i forhold til indgåede aftaler.

Det overordnede mål er en minimering af de operationelle risici med fokus på potentielle afdækningsmuligheder. Pensionskassen er i et vist omfang nødt til at acceptere operationelle risici. Dels vil de aldrig helt kunne undgås, dels vil omkostninger til en maksimal sikring imod fejl være uforholdsmæssigt høje.

Pensionskassen fører et risikoregister over de væsentligste operationelle risici bedømt ud fra sandsynlighed og konsekvens. Ligeledes registrerer pensionskassen operationelle hændelser.

Den daglige styring af operationelle risici sker i de enkelte afdelinger. 'Risikostyring og Compliance' har ansvaret for overvågning af de samlede operationelle risici herunder risikoregister og hændelsesopsamling.

En væsentlig del af pensionskassens operationelle risici ligger som følge af outsourcing i Forca A/S. Pensionskassen sikrer, at disse risici som minimum behandles efter samme principper. Forca har eget risikoregister og hændelsesrapportering.

Pensionskassen kvantificerer operationel risiko i risikomodellerne i det omfang, risikoen ikke i tilfredsstillende grad er dækket af retningslinjer, forretningsgange og kontroller. Kvantificeringen sker med udgangspunkt i de valgte sikkerhedsniveauer, og resultatet indgår i de beregnede kapitalkrav.

C.6 Øvrige væsentlige risici

Outsourcing

Pensionskassen anvender i høj grad outsourcing til at opnå stordriftsfordele og effektiviseringer. Det giver anledning til særlige risici, som stiller krav til aftalegrundlag, rapportering, kontrol og opfølgning.

Pensionskassen afdækker outsourcingrisiko med effektive samarbejdsaftaler, hvor niveauet for service, leverancer og rapportering er tydeligt fastlagt. Kontrol og opfølgning sikrer, at opgaverne bliver løst i overensstemmelse med de indgåede aftaler. Dette er fastlagt i forretningsgange og rutinebeskrivelser.

Politik og retningslinjer for outsourcing er suppleret med et overblik over den samlede rapportering fra væsentlige outsourcingspartnere til støtte for bestyrelsens beslutning om den ønskede bestyrelsesrapportering på området.

Pensionskassen afsætter i risikomodelleterne kapital til operationelle risici, herunder risiko i forbindelse med outsourcing.

I forhold til Forca og DEAS modtager pensionskassen en 3402-erkæring fra de respektive selskabers revision. Erklæringen er grundlæggende bygget op omkring to temaer.

- En beskrivelse af system-, data- og driftssikkerhed for applikationer og underliggende infrastruktur
- En beskrivelse af de manuelle og automatiske forretningskontroller vedrørende administrationsydelser

Specifikt for Forca konkluderede Deloitte for 2020, at

- Forcas beskrivelse af medlemsadministrative ydelser for PKA er dækkende
- Kontroller, som knytter sig til de kontrolmål, der er anført i beskrivelsen, har været hensigtsmæssigt designet
- De testede kontroller har fungeret effektivt og Forcas generelle it-kontroller har fungeret betryggende
- Der er ikke i 2020 observeret væsentlige svagheder

Klimarisiko

Pensionskassen har gennem en årrække haft fokus på ansvarlige investeringer, herunder klima. Klimainvesteringer udgør aktuelt lidt over 10% af investeringsporteføljen. Pensionskassen har fortsat fokus på at foretage grønne investeringer, der sikrer gode afkast til medlemmerne. Derfor har pensionskasserne i PKA i 2020 sat et nyt ambitiøst mål om at investere 50 mia. kr. i grønne aktiver inden udgangen af 2025, ligesom der støttes op om pensionsbranchens tilsagn om at investere yderligere 350 mia. kr. i klimarelaterede investeringer inden udgangen af 2030. For at bidrage til dette, leder PKA en arbejdsgruppe gennem IIGCC, der har til formål at støtte investorer i at øge deres grønne investeringer via Climate Investment Coalition, og på COP26 i november 2021 at annoncere flere globale grønne investeringer.

Klimarisici, både fysiske risici og transitionsrisici, er reelle og materialiserer sig i disse år som finansielle risici på tværs af aktivklasser. Bl.a. risikoen for at ens aktiver taber værdi pga. omstilling af energimixet, regulatoriske beslutninger eller den risiko et anderledes og mere voldsomt vejr udgør for nogle aktiver.

Samtidig møder pensionskassen stadigt større krav til håndtering af klimarelaterede finansielle risici. Pensionskassen arbejder på at offentliggøre sin første rapportering på linje med anbefalingerne fra Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD), der skal redegøre for, hvordan klimarisici håndteres i investeringsarbejdet. En af måderne er at integrere ESG-faktorer i investeringerne, således at selskaber med god performance vedr. miljø, arbejdstager- og menneskerettigheder opprioriteres i investeringsarbejdet, uden at der går på kompromis med afkastkrav. Pensionskassen øgede i 2020 hele aktieporteføljens ESG-niveau i forhold til det samlede tilgængelige investeringsunivers. Pensionskassen vurderer, at disse selskaber i det lange løb skaber bedre afkast til medlemmerne.

Ledelse og styring

Pensionskassen har en systematisk governancetilgang vedr. ESG-risici. Direktionen inddrages i beslutninger og orienteres løbende, bl.a. om alle strategiske ESG-tiltag, eksklusion af selskaber (og evt. senere inklusion), på baggrund af analyser fra ESG-kontoret og eksterne samarbejdspartnere, samt rapportering om pensionskassens øvrige ESG-aktiviteter. Herunder hører også pensionskassens strategiske arbejde med at sænke porteføljens eksponering mod klimarelaterede risici, rapportering om pensionskassens aktive ejerskab, fokus på at fremme impact investeringer samt opgørelse af porteføljens klimapåvirkning.

Pensionskassens bestyrelse orienteres på hvert bestyrelsesmøde om 'Status for ansvarlige investeringer', deltager i temadage hvor bl.a. pensionskassens ansvarlige investeringer og tilgang til klimarisici bliver gennemgået og godkender strategiske tiltag, herunder bl.a. restriktions- og eksklusionspolitikker og investeringsstrategien. Samtidig er bestyrelsen afsender af den årlige 'Beretning om ansvarlige investeringer' og pensionskassens ledelsesberetning.

Pensionskassens delegerede og medlemmer orienteres årligt igennem 'Beretning om ansvarlige investeringer'.

Strategi

Pensionskassen har forpligtet sig til at blive CO₂-neutral senest i 2050, integreret Paris-aftalens målsætninger i investeringsstrategien, sat et nyt ambitiøst mål i 2020 om sammen med øvrige pensionskasser i PKA at investere 50 mia. kr. i grønne aktiver inden udgangen af 2025, samt haft aktiv dialog med 167 selskaber omkring deres tilpasning til Paris-aftalens mål. Dette er i tråd med initiativet Climate Action 100+, hvorigennem dialogen med selskaberne også varetages. PKA vil evaluere selskaberne i 2022 – og ekskludere dem der ikke har fremlagt konkrete planer for omstilling af forretningsmodellen, så de efterlever Paris-aftalens mål. For også at bidrage til en både grøn og fair genopretning efter Covid-19, har PKA sat en målsætning for sociale investeringer på 10 mia. kr. inden udgangen af 2025.

Risikostyring

Pensionskassen rapporterer årligt om sit det aktive ejerskab, som er en af flere måder, pensionskassen forsøger at reducere klimarisici i porteføljen. Dette sker igennem den årlige Beretning om aktivt ejerskab og på hjemmesiden www.ansvarlige-investeringer.dk. Pensionskassen benytter endvidere det aktive ejerskab ved at stemme på selskabers generalforsamlinger og igennem dialog med selskaber om deres omstilling til Paris-aftalens målsætninger, bl.a. igennem Climate Action 100+.

Pensionskassen investerer ikke i selskaber, som er eksponeret mod oliesand eller kulminer, eller hvis samlede eksponering mod kulforsyningsselskaber udgør over 20% af omsætningen - medmindre selskaberne er i færd med at ændre deres forretningsmodel, således at den kommer på linje med Paris-

aftalens målsætninger. For at afklare selskabernes tilgang til Paris-aftalen, vurderer PKA løbende udviklingen i de selskaber, som PKA vurderer omstillingsparate. Dialogen med selskaberne har til formål at påvirke dem til at reducere deres fossile aktiviteter og omdanne dem til mere klimavenlige energikilder. Dette har resulteret i, at pensionskassen i alt har ekskluderet 131 kulselskaber. Der er ligeledes fokus på olie- og gasselskaber, og i hvor høj grad deres forretningsmodel er i overensstemmelse med Paris-aftalen. På denne baggrund er der hidtil ekskluderet 74 olie- og gasselskaber.

I perioden 2018-2020 har der været særligt fokus på transportsektoren, hvor PKA gik i dialog med 15 selskaber, der tilsammen udgjorde 3/4 af pensionskassens samlede investeringer i bilsektoren. Dette initiativ blev søsat, da transportsektoren er den største aftager af olie fra fossile selskaber. Ved udgangen af 2020 blev ét selskab ekskluderet, mens tre er sat på observationslisten.

PKA har forpligtet sig til, at investeringsporteføljen skal være CO₂-neutral i 2050. Det betyder, at CO₂-udledningerne fra PKA's portefølje senest skal gå i nul i 2050. PKA er blevet medlem af to initiativer, hhv. *IIGCC's Paris Aligned Investment Initiative* og *Net Zero Asset Owner Alliance*, som har til formål, at sikre, at investorer forpligter sig til at blive CO₂-neutrale i 2050 og på vejen derhen sætter de nødvendige delmål for at indfri dette. Igennem Paris Aligned Investment Initiative udarbejdes et rammeværk *Net Zero Investment Framework*, der hjælper investorer, herunder PKA til at foretage en analyse af, hvordan dette kan gøres for aktivklasserne børsnoterede aktier, stats- og virksomhedsobligationer og ejendomme. Arbejdet fortsætter i 2021 med aktivklasserne unoterede aktier og infrastruktur.

ESG-integration

Pensionskassen tror på, at en aktiv integrering af ansvarlige investeringer giver et bedre afkast til medlemmerne. Således er klimaforandringer ikke blot en trussel, men rummer også en række investeringsmæssige muligheder. Integreringen sker bl.a. igennem 'tilt' af pensionskassens børsnoterede aktiemandater. Selskaber med høj ESG-score vægtes højere, således at porteføljen i gennemsnit opnår en ESG-score, der er 15% højere end benchmark.

Pensionskassen søger at påvirke selskaber til at implementere hensyn til miljø og klima i deres forretningsstrategi. Hvis ikke dialogen medfører forandringer til det bedre er yderste konsekvens eksklusion af selskabet. Dette sker ud fra hensyn til både klimarisici, omdømmerisici og afkastrisici.

Gearing

Pensionskassen foretager gearing via låntagning (REPO) og derivater for at sikre fuld udnyttelse af risikobudgettet og dermed tilstrækkeligt afkast til at kunne købekraftsikre de omregnede pensioner givet de aktuelle afkastforventninger. Gearingen indebærer samtidig en øget risiko for tab, som indregnes i PKA's risikomodel. Omfanget af gearing styres via bestyrelsesfastsatte rammer for gearingsfaktoren, som opgøres som forholdet mellem investeringsrisikoen for alle aktiver med derivater og investeringsrisikoen for alle aktiver uden derivater. Gearingen indebærer også en øget likviditetsrisiko. Den daglige likviditetsstyring sikrer som nævnt ovenfor tilstrækkeligt likviditetsberedskab, således at der til enhver tid er kontanter og likvide aktiver til sikkerhedsstillelse og betalinger for derivater.

C.7 Øvrig information

Intet yderligere

D. Værdiansættelsesprincipper til solvensformål

Pensionskassen anvender samme værdiansættelsesprincipper til solvensformål, som man anvender til regnskabsopgørelsen. Udgangspunktet for værdiansættelserne er at indregne til dagsværdi.

Aktiver indregnes, når det er sandsynligt, at fremtidige fordele vil tilfalde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Pensionskassens løbende værdiansættelse sker i regi af værdiansættelseskomitéen med Finansdirektøren som formand. Der er sikret passende funktionsadskillelse til disponerende afdelinger, og der afholdes som minimum kvartalsvise møder. Fokus i komitéen gælder særligt unoterede investeringsaktiver.

Generelt om regnskabsmæssige skøn og usikkerhed ved måling

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser opgøres på baggrund af metoder med antagelser, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Som følge af skønnes natur kan de anvendte forudsætninger vise sig at være ufuldstændige, ligesom uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Herunder vil andre kunne komme frem til andre skøn.

De områder, der især er forbundet med skøn, er måling af dagsværdi af unoterede finansielle investeringsaktiver samt forpligtelser vedrørende pensionsmæssige hensættelser.

D.1 Værdiansættelse af aktiver

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles til dagsværdi på balancedagen ved anvendelse af DCF-metoden subsidiært førsteårskast-metoden for boligejendomme i ensartet stabil drift. I målingen tages hensyn til de aktuelle rente- og markedsforskeligheder samt ejendommens beliggenhed, alder og vedligeholdelsesstand, herunder forventede fremtidige vedligeholdelsesomkostninger. Forrentningskravet er fastsat ud fra en forventning om at ejendommene vil kunne afhændes med salgsbestrebelse i en rimelig tidsperiode.

Byggerier måles til kostpris i byggeperioden. Mindre ejendomme måles og indregnes til den seneste offentlige kontantvurdering.

Infrastruktur

Infrastruktur måles til dagsværdi på balancedagen ved anvendelse af DCF-metoden. I målingen tages hensyn til aktuelle rente-, drifts- og markedsforhold som f.eks. forventningerne til de fremtidige elpriser eller specifikt for vindmøller de fremtidige vindforhold.

Projekter måles til kostpris i konstruktionsfasen.

Kapitalandele

Børsnoterede kapitalandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen.

Unoterede kapitalandele måles til dagsværdi baseret på en individuel vurdering af virksomhederne, med henblik på at fastsætte den pris, som kapitalandelene skønnes at kunne handles til. Målingen er baseret på de nøgletal og værdiansættelsesmetoder, der normalt anvendes i forbindelse med måling af virksomheder.

Investeringsforeningsandele

Investeringsforeningsandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen. Investeringsforeningsandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen, eller anden tilsvarende kurs.

Obligationer

Fastforrentede, konvertible og indeksobligationer med tillæg af indeksreguleringer måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne obligationer baseres på obligationernes nutidsværdi, der tilnærmelsesvis udgør obligationernes nominelle værdi.

Pantesikrede udlån

Pantebreve måles til en beregnet dagsværdi baseret på fordringens effektive rente.

Andre udlån

Ansvarlig indskudskapital og unoteret kredit indregnes til en beregnet dagsværdi baseret på oplysninger om virksomhedernes soliditet. Der hensættes til imødegåelse af tab, såfremt oplysningerne tilsiger dette.

Repo/reverse

Værdipapirer, der er solgt som led i salgs- og tilbagekøbsforretninger, beholdes i balancen under den respektive hovedpost f.eks. "obligationer" som forrentes og kursreguleres. Det modtagne beløb indregnes og forrentes som gæld til modparten. Værdipapirer erhvervet som led i købs- og tilbagesalgsforretninger optages som tilgodehavender hos modparten.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter, anvendt til renterisikoafdækning og andre formål, måles til dagsværdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til indre værdi (equity-metoden). Efter denne metode bliver de tilknyttede virksomheders driftsresultater indregnet i pensionskassens resultatopgørelse. Virksomhedernes indre værdi fremkommer ved anvendelse af målingsmetoder, der er identiske med de metoder, der er anvendt i pensionskassen.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes med pensionskassens ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi ifølge senest kendte regnskab. Virksomhedernes indre værdi fremkommer ved anvendelse af målingsmetoder, der er identiske med de metoder, der er anvendt i pensionskassen.

Som associerede virksomheder betragtes virksomheder, som ikke er tilknyttede virksomheder, men hvori koncernens virksomheder har andele på mere end 20 % af stemmerettighederne, og hvor der udøves betydelig indflydelse på virksomhedernes ledelse gennem repræsentation i virksomhedernes bestyrelser.

Associerede virksomheder med negativ indre værdi måles til nul. Eventuelt tilgodehavender hos disse nedskrives med moderselskabets andel af den negative indre værdi, i det omfang det vurderes uerholdeligt. Såfremt den negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, i det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

De underliggende aktiver og passiver i tilknyttede og associerede virksomheder er baseret på måling til dagsværdier.

Øvrige poster i aktiverne

Tilgodehavender optages til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning for forventede tab.

D.2 Værdiansættelse af hensættelser

Hensættelser til pensionsaftaler og investeringskontrakter måles af pensionskassens ansvarshavende aktuar.

Pensionshensættelserne består af elementerne Garanterede ydelser, Individuel bonuspotentiale, Kollektiv bonuspotentiale og Risikomargen.

Pensionshensættelsers element Garanterede ydelser måles ved, for hver forsikring, at opgøre markedsværdien af de forventede garanterede betalingsstrømme.

Markedsværdien beregnes ved at diskontere de enkelte betalinger med en rente opgjort af den europæiske tilsynsmyndighed EIOPA reduceret med pensionsafkastskat. Garanterede ydelser indeholder et skønnet beløb til dækning af fremtidige forsikringsydelser, som stammer fra forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret, men som endnu ikke var anmeldt på balancedagen.

Pensionskassen anvender EIOPA diskonteringsrentekurve med Volatilitetsjustering (VA-tillæg).

Individuelt bonuspotentiale indeholder værdien af forpligtelser til at yde bonus på baggrund af den enkelte bonusberettigede forsikrings depot.

Kollektivt bonuspotentiale omfatter medlemmernes andel af de realiserede resultater for bonusberettede pensionsordninger. Beløbet er hensat kollektivt, og dermed endnu ikke tilskrevet det enkelte medlem.

Risikomargen indeholder det beløb, som selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for, at denne vil overtage risikoen for at afvikle bestanden. Risikomargen indhentes så vidt muligt af forsikringernes individuelle eller kollektive bonuspotentiale – eller subsidiært basiskapitalen.

Forudsætningerne om bedste skøn for dødelighed er baseret på Finanstilsynets benchmark for dødelighed, der tilpasses pensionskassens specifikke forhold vedrørende forsikringsbestandens observerede dødelighed. I tillæg hertil indregnes Finanstilsynets benchmark for forventede levetidsforbedringer. Benchmark opdateres årligt, og pensionskassen gennemfører årligt en analyse af eventuelle afvigelser fra benchmark for den aktuelle dødelighed.

Forudsætningerne om bedste skøn for invaliditet er baseret på den observerede invaliditet i de senere år.

Forudsætninger for medlemsadfærd i forhold til genkøb og fripolice indregnes.

Diskonteringsrentekurven og forudsætningerne om dødelighed er de forudsætninger, der har størst effekt på målingen af hensættelserne. Diskonteringsrentekurven regnes og offentliggøres af EIOPA. Forudsætningerne om dødelighed fastlægges ud fra levetidsanalyser i henhold til Finanstilsynets krav.

Fortjenstmargen angiver nutidsværdien af pensionskassens endnu ikke indtjente fortjeneste på forsikringerne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen med tiden. Fortjenstmargen udskilles af pensionshensættelserne.

D.3 Øvrige poster i passiverne

Gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

D.4 Alternativ metoder til værdiansættelse.

Intet yderligere.

D.5 Øvrige information

Intet yderligere.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Kapitalgrundlag

Pensionskassen udarbejder årligt en kapitalplan. Kapitalplanen opstiller et budget for udviklingen af SCR i den forretningsmæssige planlægningsperiode. Pensionskassen fremskriver alle væsentlige balanceposter samt SCR-kapitalkrav

Kapitalplanen skal på baggrund af pensionskassens forretningsmodel, strategi og risikoappetit tage stilling til det fremtidige kapitalbehov og pensionskassens fortsatte drift i henhold hertil.

Pensionskassens strategiske planlægningsperiode er fastsat til 3 år. Forretningsmodellen forventes i al væsentlighed uændret inden for perioden, hvorfor det antages, at pensionskassens kapitalbehov vil være stabilt med en robust overdækning i forhold til SCR-kapitalkravet på niveau med det aktuelle, jf. punkt E.2.

Pensionskassens kapital består udelukkende af tier 1 kapital, og består af egenkapital samt overskudskapital. Der er ingen begrænsninger i forhold til, i hvilket omfang disse kapitalposter kan dække henholdsvis solvenskapitalkravet SCR og minimumskapitalkravet MCR.

Opgørelsen over pensionskassens kapitalgrundlag fremgår af QRT-skemaerne 4,5 og 7 nedenfor i bilag I.

E.2 Solvenskapitalkrav (SCR) og minimumskapitalkrav (MCR)

Pensionskassen regner kapitalkravet efter standardmodellen for SCR.

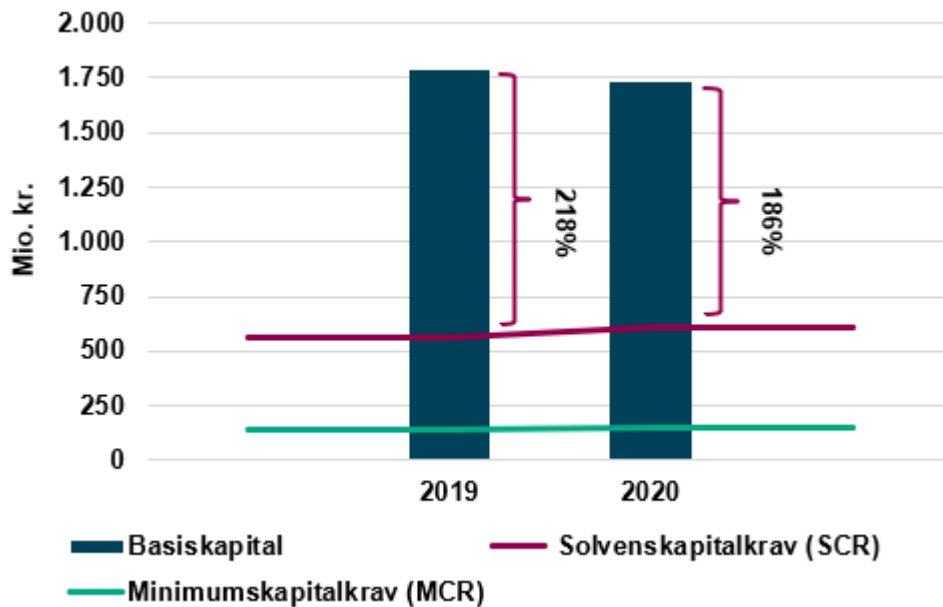
Bortset fra for de betydeligste modparter (typisk 3-4 største), så regnes risikoreducerende effekt til modpartsmodul konservativt som bruttorisiko, jf. Solvens II forordningens artikel 111.

Beregning af risikojusteret værdi af pant/kollateral regnes konservativt som Markedsværdi, Pant – Solvensbehov, pant i forhold til kredit-, valuta- og aktierisiko, jf. Solvens II forordningens artikel 112.

For udvalgte aktiefonde følges Solvens II princippet om "Indhold over form", således at hvis deres investeringsmandat altovervejende dækker type 2 aktier, beregnes deres kapitalkrav ud fra dette. Alternativt finder princippet om maksimal risiko anvendelse. Der foretages dog under alle omstændigheder en valutagennemlysning. Den samlede risikomæssige effekt af ovennævnte er minimal.

Ultimo 2020 udgør solvenskapitalkravet SCR 607 mio. kr. mod 561 mio. kr. i 2019.

Figur 11 – Kapital, SCR og MCR

Pensionskassen er robust med en overdækning af kapital i forhold til solvenskapitalkravet SCR på 253%. I forhold til minimumskapitalkravet MCR er overdækningen 1311%.

SCR er nedbrudt på de underliggende risikomoduller nedenfor i Bilag I, jf. QRT-skema 7.

E.3 Løbetidsbaseret aktierisikostød i SCR-beregning

Anvendes ikke i pensionskassen.

E.4 Forskel mellem standardmodel og intern model

Pensionskassen anvender ikke intern eller partiel intern model til opgørelsen af SCR.

E.5 Non-compliance with the MCR and/or the SCR

Pensionskassen har en solid overdækning i forhold til kapitalkravene, jf. punkt E.2. Dette understøttes yderligere af de løbende følsomhedsberegninger, som pensionskassen foretager i forhold til SCR-kapitalkravet.

I bilag II nedenfor er specifikt vist de seneste opgjorte følsomhedsberegninger, som pensionskassen kvartalsvist skal indberette til Finanstilsynet, jf. 'Lov om Finansiell Virksomhed (FIL) 126g' samt 'Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1-forsikringsselskaber'.

E.6 Øvrig information

Intet yderligere

Bilag I – QRT-skemaer

QRT-skema 1 – Solvens II balancen pr. 31.12.2020

	Solvency II value		Solvency II value
5.02.01.02			
Balance sheet			
Assets		Liabilities	
Goodwill		Technical provisions – non-life	
Deferred acquisition costs		Technical provisions – non-life (excluding health)	
Intangible assets		Technical provisions calculated as a whole	
Deferred tax assets	100.179.924	Best Estimate	
Pension benefit surplus		Risk margin	
Property, plant & equipment held for own use		Technical provisions - health (similar to non-life)	
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	11.743.215.729	Technical provisions calculated as a whole	
Property (other than for own use)	3.599.063	Best Estimate	
Participations and related undertakings	324.558.796	Risk margin	
Equities	27.636.312	Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	9.234.373.587
Equities - listed	6.428.800	Technical provisions - health (similar to life)	
Equities - unlisted	21.207.512	Technical provisions calculated as a whole	
Bonds	5.614.390.046	Best Estimate	
Government Bonds	4.741.653.473	Risk margin	
Corporate Bonds	688.908.177	Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	9.234.373.587
Structured notes	183.828.396	Technical provisions calculated as a whole	
Collateralised securities		Best Estimate	9.108.754.080
Collective Investments Undertakings	5.491.167.669	Risk margin	125.619.507
Derivatives	285.580.404	Technical provisions – index-linked and unit-linked	
Deposits other than cash equivalents		Technical provisions calculated as a whole	
Other investments	-3.716.561	Best Estimate	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts		Risk margin	
Loans and mortgages	213.121.006	Other technical provisions	
Loans on policies		Contingent liabilities	
Loans and mortgages to individuals		Provisions other than technical provisions	
Other loans and mortgages	213.121.006	Pension benefit obligations	
Reinsurance recoverables from:		Deposits from reinsurers	
Non-life and health similar to non-life		Deferred tax liabilities	
Non-life excluding health		Derivatives	96.776.840
Health similar to non-life		Debts owed to credit institutions	1.162.720.163
Life and health similar to life, excl. health and index-linked and unit-linked		Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	
Health similar to life		Insurance & intermediaries payables	
Life excluding health and index-linked and unit-linked		Reinsurance payables	
Life index-linked and unit-linked		Payables (trade, not insurance)	
Deposits to cedants		Subordinated liabilities	
Insurance and intermediaries receivables		Subordinated liabilities not in BOF	
Reinsurance receivables		Subordinated liabilities in BOF	
Receivables (trade, not insurance)		Any other liabilities, not elsewhere shown	71.693.513
Own shares (held directly)		Total liabilities	10.565.564.103
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in Cash and cash equivalents	183.767.816	Excess of assets over liabilities	1.733.100.786
Any other assets, not elsewhere shown	58.380.414		
Total assets	12.298.664.888		

QRT-skema 2 – Bidrag, pensionsydelser og forsikringsmæssige omkostninger pr. 31.12.2020

S.05.01.02

Premiums, claims and expenses by line of business

	Line of Business for: life insurance obligations						Life reinsurance		Total
	Health insurance	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance	Other life insurance	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	Health reinsurance	Life reinsurance	
Premiums written									
Gross		194.323.779							194.323.779
Reinsurers' share									
Net		194.323.779							194.323.779
Premiums earned									
Gross									
Reinsurers' share									
Net									
Claims incurred									
Gross		526.982.355							526.982.355
Reinsurers' share									
Net		526.982.355							526.982.355
Changes in other technical provisions									
Gross									
Reinsurers' share									
Net									
Expenses incurred		3.080.714							3.080.714
Other expenses									
Total expenses									3.080.714

QRT-skema 3 – Hensættelser pr. 31.12.2020

S.12.01.02

Life and Health SLT Technical Provisions

Technical provisions calculated as a whole
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM
Best Estimate
Gross Best Estimate
 Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default
 Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total
Risk Margin
Amount of the transitional on Technical Provisions
 Technical Provisions calculated as a whole
 Best estimate
 Risk margin
Technical provisions - total

Insurance with profit participation	Accepted reinsurance	Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)
9.108.754.080		9.108.754.080
9.108.754.080		9.108.754.080
125.619.507		125.619.507
9.234.373.587		9.234.373.587

QRT-skema 4 – Kapitalgrundlag og –krav pr. 31.12.2020

S.23.01.01

Own funds

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35

Ordinary share capital (gross of own shares)
 Share premium account related to ordinary share capital
 Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own
 - fund item for mutual and mutual-type undertakings
 Subordinated mutual member accounts
 Surplus funds
 Preference shares
 Share premium account related to preference shares
 Reconciliation reserve
 Subordinated liabilities
 An amount equal to the value of net deferred tax assets
 Other own fund items approved by the supervisory authority
 as basic own funds not specified above

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Deductions

Deductions for participations in financial and credit institutions

Total basic own funds after deductions

Ancillary own funds

Total	Tier 1 unrestricted	Tier 1 restricted	Tier 2	Tier 3
437.331.055	437.331.055			
1.295.769.731	1.295.769.731			
1.733.100.786	1.733.100.786			

Total ancillary own funds

Available and eligible own funds

Total available own funds to meet the SCR

Total available own funds to meet the MCR

Total eligible own funds to meet the SCR

Total eligible own funds to meet the MCR

SCR

MCR

Ratio of Eligible own funds to SCR

Ratio of Eligible own funds to MCR

Reconciliation reserve

Excess of assets over liabilities

Own shares (held directly and indirectly)

Foreseeable dividends, distributions and charges

Other basic own fund items

Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds

Reconciliation reserve

Expected profits

Expected profits included in future premiums

(EPIFP) - Life business

Expected profits included in future premiums

(EPIFP) - Non- life business

Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
1.733.100.786	1.733.100.786			
1.733.100.786	1.733.100.786			
1.733.100.786	1.733.100.786			
1.733.100.786	1.733.100.786			
606.759.780				
151.689.945				
2,86				
11,43				

1.733.100.786
437.331.055
1.295.769.731

QRT-skema 5 – Minimumskapitalkrav (MCR) pr. 31.12.2020

S.28.01.01

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations

MCR _L Result	129.134.868		
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole provisions	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
Obligations with profit participation - guaranteed benefits		6.724.148.780	
Obligations with profit participation - future discretionary benefits		2.454.902.809	
Index-linked and unit-linked insurance obligations			
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations			
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations			11.423.299.060

Overall MCR calculation

Linear MCR	129.134.868
SCR	606.759.780
MCR cap	273.041.901
MCR floor	151.689.945
Combined MCR	151.689.945
Absolute floor of the MCR	27.540.959

Minimum Capital Requirement **151.689.945**

QRT-skema 6 – Effekt af 'long term guarantees' og overgangsregler pr. 31.12.2020

S.22.01.21

Impact of long term guarantees and transitional measures

	Amount with LTG measures and transitionals	Impact of transitional on technical provisions	Impact of transitional on interest rate	Impact of volatility adjustment set to zero	Impact of matching adjustment set to zero
Technical provisions	9.234.373.587	0	0	28.383.919	0
Basic own funds	1.733.100.786	0	0	-28.383.919	0
Eligible own funds to meet SCR	1.733.100.786	0	0	-28.383.919	0
SCR	606.759.780	0	0	402.671	0
Eligible own funds to meet MCR	1.733.100.786	0	0	-28.383.919	0
Minimum Capital Requirement	151.689.945	0	0	100.668	0

QRT-skema 7 – Solvenskapitalkrav (SCR) pr. 31.12.2020

S.25.01.21

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

Market risk
 Counterparty default risk
 Life underwriting risk
 Health underwriting risk
 Non-life underwriting risk
 Diversification
 Intangible asset risk
 Basic Solvency Capital Requirement

Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
2.463.782.839		
44.560.149		
345.551.873	None	
	None	
	None	
-269.346.128		
2.584.548.734		

Calculation of Solvency Capital Requirement

Operational risk
 Loss-absorbing capacity of technical provisions
 Loss-absorbing capacity of deferred taxes
 Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC
 Solvency capital requirement excluding capital add-on
 Capital add-on already set

41.305.732
-2.019.094.686
606.759.780
606.759.780

Solvency capital requirement

Other information on SCR

Capital requirement for duration-based equity risk sub-module
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for remaining part
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds
 Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios
 Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304

Bilag II – Følsomhedsberegninger, jf. FIL §126g pr. 31. december 2020

Følsomhedsanalyse										
		SCR 125 pct.		SCR 100 pct.		MCR 125 pct.		MCR 100 pct.		
		Stress	Solvens-dækning	Stress	Solvens-dækning	Stress	Solvens-dækning	Stress	Solvens-dækning	
1	Renterisici	-107	125%	-135	100%	-200	256%	-200	256%	
2	Aktierisici	43%	125%	50%	100%	63%	125%	65%	100%	
3	Ejendomsrisici	100%	279%	100%	279%	100%	1116%	100%	1116%	
4	Kreditspændsrisici	Danske stats- obligationer mv.	100%	273%	100%	273%	100%	1091%	100%	1091%
		Øvrige statsobligationer mv.	28%	125%	35%	100%	74%	125%	76%	100%
		Øvrige obligationer	87%	125%	100%	110%	100%	441%	100%	441%
5	Valutaspændsrisici	Eksporerings 1 - USD	100%	258%	100%	258%	100%	1031%	100%	1031%
		Eksporerings 2 - CAD	100%	279%	100%	279%	100%	1117%	100%	1117%
		Eksporerings 3 - MXN	100%	280%	100%	280%	100%	1120%	100%	1120%
6	Modpartsrisici		269%		269%		1074%		1074%	
7	Levetidsrisici	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
8	Livsforsikrings-optionsrisici	300%	262%	300%	262%	300%	1047%	300%	1047%	
9	Katastrofe									

Skemaet viser de respektive stress på enkeltrisici, som medfører solvensdækninger på 100% og 125% ift. henholdsvis SCR- og MCR-kapitalkravene. For risici med stress på 100% er vist solvensdækning herved.

Solvensdækningen i udgangspunktet er 286%, som vist ovenfor i QRT-skema 4 samt i figur 11².

Beregningerne er foretaget, jf. Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1-forsikringsselskaber. Bemærk:

- Stress på renterisici på rentefølsomme aktiver og passiver er angivet i basispoint – 1 basispoint lig 0,01%-point.
- Stress på modpartsrisici er angivet som bortfaldet af den største modpart og kreditnedgradering af øvrige modparter med to trin
- Stress på levetidsrisici er angivet som det permanente absolutte procentvise fald i dødelighedsintensiteterne
- Stress på livsforsikringsoptionsrisici er angivet som relativ procentvis stigning eller fald i samtlige optionssandsynligheder
- Pkt. 9 er kun gældende for skadesforsikringsselskaber
- Stress på alle øvrige risici er angivet som de procentvise fald i markedsværdierne

² Figur 11 angiver i udgangspunktet solvensoverdækningen, som er solvensdækning -100% point.